

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
2/3 „ . . . 10 „
1/3 „ . . . 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

: nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadst. na desno.

Upravništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

„Narodna delavska organizacija v Gorici“

sklicuje

v nedeljo, 30. t. m. ob 9. uri in pol dop.

JAVEN SHOD

v dvorani „TRGOVSKEGA DOMA“.

DNEVNI RED:

Naraščajoča draginja!

Tovariši delavci, javni in privalni uslužbenci, splon vse ljudstvo, ki občuti čim dalje tem hujše vedno naraščajočo draginjo, pridite vsi, da odločno dvignemo svoj glas proti tem neznosnim razmeram.

Vsi na krov za naše skupne življenske koristi!

Odbor N. D. O. v Gorici.

Občinske volitve.

Klerikalci so bili svoj čas povedali, da se vržejo z vso svojo močjo v volilno borbo za občinske zastope. Politikujočim duhovnikom je mnogo ležeče na tem, da bi neomejeno gospodovali v občinskih zastopih. Kjer gospodujejo, tam dosežejo vse z lahkoto, izpolnijo se vse njihove želje, pa če tudi se nakladajo s tem nove butare na ledja občinarjev. Klerikalna starašinstva stojijo popolnoma pod vplivom farovžev in storijo le to, kar se odobri v farovžu. Koliko trpijo naprednjaki po takih občinah. Gire v občinsko pisarno po kako nujno reč; imeti jo mora, tam bi mu morali hitro vstreti, ali namesto tega ga šikanirajo in preganjajo. Koliko takih pritožb je bilo objavljenih v „Soči“. Ljudstvo trpi neizmerno pod klerikalnim županstvom. Zato pa je umevno, da se skuša otresti klerikalnega županovanja, še toliko bolj, ker se povsodi kaže, kako slabo gospodarijo klerikalci. Gospodarijo enostransko, za nepotrebne reči se izda-

jejo denarji, za potrebne, za isto, kar hoče ljudstvo, za to ni denarja po navadi.

Klerikalni generali so obljubovali, da se bo dobro godilo občinam, ako izvolijo klerikalne starešine; obljubovali so, da klerikalni župani bodo dosegali vse lažje in gotoveje, kot pa napredni. Zdelo se je tuintam, kakor da se je ljudstvo udalo sirenskim glasovom iz klerikalnega tabora. Ali povsodi, kjer so šli na lim klerikalnim generalom, so se urezali. Koliko obljubujejo domači duhovniki ob volitvah, ali ne dajo ničesar. Samo izkoriščati občine v klerikalne strankarske in zasebne namene, to znajo izborni. Ali tisti časi, ko je bilo kje vse poslušno komandi iz klerikalnega štaba, ginevajo in ljudje so izgubili tudi tisti strah, da jih bo trgal hudič v peklu, če ne bodo volili tako, kakor glasi ukaz iz farovža.

Klerikalni kolovodje so se košatili po naši deželi, balato so nastopali in marsikje so mislili res, da potom takih velikih gospodov pride blagor v deželo. Toda kako razočaranje. V deželni zboru in državnem ne dosegajo ničesar, obljube

ostajajo le obljube. In kako grdo so nalogali naše kmečko ljudstvo s tistimi deželnimi požporami! Dve leti že slepomišijo po deželni hiši ter uganjajo reči, ki so neizmerno škodovala našim občinam, celi naši deželi. Tam se je pokazalo, kako malo mar jim je za »dobro naše ljudstvo« in kako jim je mar le za se in svoje žepce. Take so uganjali, da je bila morala vlada že enkrat razpustiti deželni zbor, sedaj ga je morala radi političnih lopovščin od strani označenih osrečevalcev našega ljudstva v družbi z laškimi liberalci zaključiti, in temu zaključitju bo sledil razpust. Sama škoda, novi ogromni stroški. Na deželni zbor so vstvarili take razmere, da se počuti Slovenec tam tako, kakor bi bil stopil na magistrat v Trstu. Slovenski klerikalci so med Slovenci strašno po-božni; vedno imajo Boga na jeziku, da toliko lažje slepijo naše ljudstvo — ali v deželni hiši jim je malo mar za Boga, tam so združeni z laško liberalno, to je brezversko stranko. V tej družbi so palmili deželo na rob finančnega propada.

Umevno, da tako početje živo odmeva po občinah, ki imajo ogromno škodo od sedanjega deželnega gospodarstva, umevno, da mora enkrat počiti in zdrobiti se mora klerikalno moč po občinah.

To kar se je zgodilo zadnje dni zlasti v St. Petru in na Vogrskem, v dveh občinah z doslej čisto klerikalnim starašinstvom, to je glasen protest proti klerikalni vladi po občinah, to je velika nezaupnica močnemu generalom klerikalne stranke, to je dogodek, ki pomeni preobrat, velik preobrat v naši deželi. Ljudska volja je prodrla na dan in ta ljudska volja kliče glasno klerikalcem: Roke proč od naših občin!

Naj sledijo St. Petru in Vogrskemu povsodi. Zlasti je to potrebno v goriški okolici. Na naslove, kamor tiče, pa kličemo: Železo je gorko! —

„To je komedija!“

Kaj se je zgodilo v Mirnu ob volitvi župana?

Neki gluhi starešina je vzel svoj trdi klobuk po končani volitvi in zapri-segi župana, jo odkril prvi iz dvorane, v veži pa nasproti nekaterim radoved-nežem vsliknil:

»To ni nikaka volitev, to je komedija.«

Novi župan je bil izvoljen tako, kakor se voli na sploh župane.

Nayzoč je bil pri seji tudi vladni zastopnik vlade, dvorni svetnik grof Attems, ki je zaprisegel župana in podžupane.

Svečanostna seja je bila to!

Ali katoliški črni starešina, katerega naj prihodnjč mirenki volilci ne pošljejo več v starašinstvo, se je drznil reči: da redna, lepa volitev župana z zaprisego je komedija ne volitev!

Kaj tako govori on, da je komedija to, če se izvoli dobrega starešino za župana. Kaj komedija je v posvečenih ustih taka volitev s tako zaprisego?

Vsi obzirj na stran — tak človek ne spada v starešinstvo. Ven bi ga morali vreči, ker sam najbrže ne bo imel toliko takta, da bi se ne prikazal več v starašinstvo.

Vse je razžalil ta človek, vse, ki so bili navzoči pri volitvi župana, vse starašine, posebno novega g. župana, in tudi vladnega zastopnika.

Rekel je, da je komedija to, kar se je vršilo v svečanostni seji pri volitvi in zaprisegi župana. — Kaznivo je postopal sveti mož. Starašinstvo in vladni zastopnik bi ga morali postaviti pred sodnike, da bi ga ti podučili, da ni nobena komedija volitev in zaprisega naprednega župana!

Pozvan je bil že v dopisu iz Mirna v »Soči«, naj pove, koga ima pravzaprav za komedijanta, ali novega župana ali pa vladnega zastopnika, ki je volitev osebno vodil?

Odgovora ne da. Ali to reč se ne sme tako pustiti. Za tako žaljenje zasluži sveti starešina pošteno lekcijo.

Kapitan Hatteras ali Angleži na severnem tečaju.

Francoski spisal Jules Verne. — Prevel O. I.

(Dalje).

Kaka lepota, mnogoličnost in moč v naravi! Kako je bilo vse izredno in čarobno v tej okolici tečaja!

Ozračje je postajalo nenavadno čisto; človek bi rekel, da je bilo prenasičeno s kisikom. Hlastno so vdihavali mornarji ta zrak, po katerem je njihovo življenje živahnije delovalo; v pravem pomenu besede je gorelo v njih, tako da tega ni mogoče opisati, niti približno ne; z nekako nadčloveško silo so prebavali in dihali in misli v možganih so se jim čudovito hitro vzbujale in razvijale; v eni uri so preživeli življenje celega dne.

Sredi teh čudežev in izrednosti pa se je mirno zibala šajka v lahнем pišu zmernega vetra, čigar moč so krepili tudi albatrosi s svojimi širokimi peruti.

Proti večeru so izgubili Hatteras in njegovi tovariši izpred svojih oči obrežje Nove Amerike. Za zmerne pase kakor za kraje z enakomočjem so bile nočne ure. Tu pa je solnce vedno bolj razširjalo svojo okroglo pot in opisovalo z oceanom natančno vzporeden krog. V poševnih žarkih se kopajoča šajka ni mogla zapustiti svetlega središča, ki se je z njo vred premeščevalo.

Vendar so vsa živa bitja severnih krajev čutila bližajoči se večer, kakor če bi se bila žareča zvezda skrila za obzorje; ptice, ribe in kiti so izginili. Kam! Višje proti nebu? Globokeje v morje? Kdo bi mogel to vedeti?

Toda po njihovem kričanju, hrpenju in šumenju valov, ki jih je burkalo dihanje morskih velikanov, je naglo nastopil tih mir; valovi so zaspali v komaj čutnem zibanju in noč je razlila svoj blagodejni vpliv kljub iskrenim žarkom.

Odkar so odrinili od Altamont-Harbours, se je šajka pomaknila za eno stopinjo dalje proti severu. Naslednjega dne se še ni nič pokazalo na obzorju, niti oni visoki vrhovi, ki že od daleč naznanjajo suho zemljo, niti ona posebna znamenja, iz katerih mornar sklepa na bližnje otoke ali celine.

Veter je bil ugoden in re močan, in morje malo nemirno. Trope ptičev in rib so se vrnile v množicah kakor prejšnjega dne. Doktor se je povzpел nad valove in videl kite, kako so zapuščali svoja globoka zavetja in se polagoma dvigali proti površju morja. Samo kaka ledena gora in tu in tam raztreseno ledovje je prekinilo neizmerno enoličnost oceana.

Splošno pa je bilo ledovje redko in plavajoče ladje ne bi bilo moglo ovirati. Pripomniti je treba, da se je šajka nahajala deset stopinj nad tečajem mraza; z ozirom na preme toplote je bilo to prav tako, kakor bi se nahajala deset stopinj pod njimi. Zatorej ni bilo nič čudnega, da je bilo morje v tej dobi prosto, kakor je moralo biti na primer ob zalivu Disko v Baffinskem morju. Tako bi torej tu ladja imela prosto vožnjo v poletnih mesecih.

To opazovanje je zelo velike važnosti in praktičnega pomena. Če bi mogli kitolovci prodreti v severno kotlino, bodisi skozi severna morja Amerike, bodisi skoz severna morja Azije, bi ondi brez dvoma naglo napolnili svoje ladje, kajti tadel oceana je splošni ribnjak, ki hrani v sebi some tulnje in vse pomorske živali.

Opoldne se je vodna prema še vedno stikala z nebo premo; doktor je pričel dvomiti, da bi se v tej širini nahajala kaka celina.

Če pa je preudarjal, je skorunjno prišel do mnenja, da mora biti na severu suha zemlja; kajti ko se je zemlja ohladila, in se je para ozračja izgostila, so se morale vode v prvih dneh sveta ukloniti sredobežni sili, se steči proti polutnikovemu pasu in zapustiti nepremične točke zemlje. Zatorej so se morali kraji ob tečaju nujno dvigniti iz vode. Ta sklep se je zdel doktorju popolnoma pravilen. In istotako se je zdelo tudi Hatterasu! Zatorej je Hatteras skušal s svojimi očmi prodreti skozi megle na obzorju in daljnogled se mu ni premaknil od očesa. Na vodni barvi, na obliki valov, na pihanju vetra, povsod je iskal znamenj bližnje zemlje. Čelo se mu je gubalo in kdor bi ne bil vedel njegovih misli, bi ga bil občudoval, tako izrazito so se kazale njegove goreče želje in bojazljiva vprašanja.

XXII.

Bližanje k tečaju.

Tako je potekal čas v mučni negotovosti. Nič se ni pokazalo na jasno začrtanem obodu. Vse je nebo in morje! Niti bilke onih zemeljskih rastlin, ki so oveselile srce Krištofa Kolumba, ko je jadrал proti Ameriki. Hatteras je nepremično zrl.

Ob šestih zvečer se je končno pokazal nedoločen, precej visoko se dvigajoč hlap nad morsk gladino; bil je kakor steber dimu. Nebo je bilo popolnoma čisto, zatorej ta hlap ni mogel biti oblak. Izginil je za hip, a se zopet prikazal, kakor bi ga podilo semintje.

14. leto
Naj lo dobil! Onozariamo na vslik
omega starešine »To je komedija!
vse prizadete starešine, župana in okraj-
nega glavarja.

Iz delegacij.

Seja 26. oktobra.

V seji vojnega odseka avstrijske de-
legacije 26. t. m. je bilo govora o raznih
nedostatkih v naši vojaški upravi. —
Ud. ž. je povdarjal med drugim: »Naša
armada dela danes za germanizacijo ne-
nemškega moštva.«

Slovanski delegati so zahtevali, naj
se slovanskemu moštvu dajo častniki, ki
razumevajo njih jezik in tudi upoštevajo
posebnosti posameznih slovanskih naro-
dov, odnosno dodeljenih jim oddelkov.

Na dolgo pa se je tudi obravnavalo
očitanje o protipatriotičnih nazorih slo-
vanskih vojakov in referent dr. Kozlovski
je proti temu navedel najboljši dokument,
namreč berlinski vojaški list, ki je po-
hvalno omenjal požrtvovalnost in vzorno
disciplino avstrijskega, zlasti tudi slovan-
skega vojaštva v času aneksijske krize,
torej v času, ki je bil gotovo za slovan-
skega vojaka doba hudih in strogih sku-
šenj.

Trpinčenje vojakov še vedno ni od-
padlo. Delegati bodo v bodoče ravno tej
točki militarizma posvečali še večjo po-
zornost in zahtevali še natančnejši upo-
gled. Stavil se je predlog, da naj v bodoče
predloži vojno ministrstvo delegacijam
vse naznanjene mu slučaje takega postop-
panja z vojaštvom.

Splošno je bila izražena tudi želja, da
naj se kolikor mogoče hitro izvedejo re-
forme: uvedba dveletne vojaške službe,
ustvaritev izvežbanega, materijelno do-
bro situiranega podčastniškega zbora,
uvedba 35 letne službene dobe za častni-
ke, najhitrejša reforma kričnega zasta-
relega vojaškega kazenskega procesa, ki
mora pred vsem uesti javnost razprav in
po profesor Masarykovem predlogu do-
voljevat, da si sme vojak vzeti civilnega
zagovornika. To so najglavnejše današnje
potrebe reforme.

Seja 27. oktobra.

Vojni minister Schönaich je go-
voril o nameravanih vojaških reformah.
Po njegovem zatrdilu je treba zvišati re-
krutni kontingent. S tem v ozki zvezi je
uvedba dveletnega aktivnega službovanja
in reorganizacija nekaterih vojaških od-
delkov, kakor pred vsem železničarskega
polka, preuredba vojaške avtomobilne
službe in uvedba organiziranega vojnega
zrakoplovstva.

Vojaška uprava namerava vpeljati
tudi posebne oddelke za fizično manj spo-
sobno moštvo.

Novi vojaški zakon je že izdelan ter
se nahaja pri obeh vladah v presojo in
odobrenje.

Glede enoletnega prostovoljstva po-
roča Schönaich, da ostane ta pravica ne-
omejena in da ni nič prikrasna. Narobe,
z novim zakonom bo celo podaljšan rok
za položitev dokaza vsposobljenosti od 1.
marca na 1. oktobra. Pač pa odpade tako-
zvana skušnja vsposobljenosti (Inteli-
genzprüfung) in v bodoče na podlagi take
skušnje ne bo mogel doseči nihče več
pravice do enoletnega prostovoljstva.
Enoletni prostovoljci se bodo v bodoče
sprejemali brez izjeme na državne stro-
ške. Obligatorični častniški izpit koncem
leta odpade.

Olajšave za oprostitev od vojaške
službe bodo razširjene ter zakon za to do-
loča posebne pogoje. Pripravlja se zakon,
ki zagotavlja podčastnikom preskrbitev.

O trpinčenju vojaštva poroča skupni
vojni minister, da so se šikane vojaštva
v pretečenem letu znižale za 25%.

Minister Schönaich poudarja, da z
vso vnetostjo dela za to, da se odp. vi dvo-
boj v armadi.

Glede vojaške asistencije na Hrva-
škem trdi minister, da je hrvaška vlada
opravičena na podlagi neke zakonite do-
ločbe zahtevati od vojaške uprave asi-
stencio. Ker je v 13. armadnem zboru pre-
malo vojaštva, so se morali pritegniti tu-
di posamezni infanterijski in kavalerijski
oddelki iz 3. armadnega zbora in poslati
na Hrvaško.

Po dogovoru skupnega ministra
Schönaicha je bila generalna debata o
vojnem proračunu zaključena.

Seja 28. oktobra.

Delegat Tomašek (socialist) stavi
predlog, ki zahteva znižanje števila čast-
nikov v avstrijski armadi, ker število
častnikov ni v nikakem pravem razmerju
s številom aktivnega moštva. Nato kriti-
kuje izvajanja in navedbe skupnega voj-
nega ministra. Zahteva popolno odpravo
enoletnega prostovoljstva, ali pa vsaj iz-
ključitev vsakega privilegija, kakor na-
prim. da bi mogli prostovoljci pri kava-
leriji tudi v bodoče po novem vojaškem
zakonu služiti na lastne stroške in da v
bodoče odpade tudi pri infanteriji vsaka
prednost, kakor navada, da smejo spati
prostovoljci izven vojašnice, ker se te
udobnosti morejo posluževati samo pre-
možnejši enoletniki.

Uvedba dveletne aktivne službe ni-
kakor ne sme biti združena z zvišanjem
rekrutnega kontingenta.

Nato kritikuje delegat Tomašek
razmere v Škodu: vojaških tovarnah,
katere zelo terorizirajo delavce in se pri-
družuje zahtevi delegata Klofača, da naj
bodo pri sedanjem ljudskem štetju vo-
jaška oblastva strogo objektivna in da naj
izvedejo ljudsko štetje v vojaških krogih
brez vsake germanizatorične tendence.
Socialni demokrati bodo po zatrdilu de-

legata Tomaškega glasovali proti proraču-
nu skupnega vojnega ministrstva.

Delegat Mandič ostro kritizira
asistenco vojaštva pri volitvah na Hrva-
škem. Hrvaške in ogrske vlade so se v
zadnjih letih že popolnoma navadele, po-
služevati se vojaških bajonetov kot volit-
nega argumenta, in te navade se hoče po-
služiti tudi sedanja na Hrvaškem. Zahteva
dalje, da se v novem vojaškem kazen-
skem procesu primerno upošteva ma-
terini jezik obtožnega vojaka. Dalje zaht-
eva delegat Mandič, da naj se rekruti iz
avstrijskega Primorja prenežno dodele
avstrijski mornarici.

Častnik mora popolnoma znati jezik,
ki ga govori moštvo njegovega polka.
Zahteve Madžarov glede armade in vpo-
rabe madžarskega jezika pri armadi so
nesprejemljive že z ozirom na slovanske
polke na Ogrskem. Govornik je proti pre-
mestitvi vojaških skladišč iz Trsta, ker je
ta zadeva le spekulacija tržaskih Židov.
Nato se prične delegat Mandič še nad
nestrojnostjo Italijanov napram Slovanom,
zlasti tržškega magistrata napram slo-
vanskim črnovojnikom.

Od raznih tekoni debat stavljenih
resolucij so bile v včerajšnji seji vojnega
odseka avstrijskih delegacij sprejete na-
slednje resolucije:

1. Reforma vojaškega kazenskega
procesa naj se kolikor mogoče hitro po-
speši.

2. Naj se razširi olajšanje za one vo-
jaški službi podvržene osebe, ki morajo
skrbeti za svoje rodbine.

3. Naj se glede enoletnega prostovolj-
stva uvede enakopravnost višjih obrtnih
šol in 4letnih trgovskih akademij z gimna-
zijami.

4. Naj se upelje zavarovalni zakon,
ki zavaruje vojake in njih rodbine proti
nezgodam, ki se jim pripete v vojaški
službi.

5. Zaradi udeleževanja častnikov pri
meščanskih prireditvah in občevanja v
meščanskih društvih, se določijo sledeče
modifikacije:

a) Častniki smejo obiskovati nepoli-
tična meščanska društva svojih rojakov.

b) Pri vseh vojaških zavodih in šo-
lah je žaljenje katerekoli si bodi avstrij-
ske narodnosti strogo prepovedano.

c) Pri ljudskem štetju naj se vojaška
oblastva vzdrže vsakega vpliva pri ugo-
tovitvi občevalnega jezika.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Koledar družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani za navadno leto 1911. Izdalo
in založilo vodstvo. Cena 1 K 20 v. Ko-
ledar je sestavljen prav spretno ter prina-
ša poleg običajnega gradiva tudi mnogo
lepega čtiva; med drugim »Slovensko
šolstvo ob jezikovni meji na
Goriškem« iz peresa učitelja g. R.
Orla; sestavek je prav lep. Rodoljubi, se-

zite po koledariu družbe sv. C. in M.
Ceden koledar je to, rabite ga in ob jed-
nem podprete našo, prepotrebno šolsko
družbo!

Za Ciril - Metodov obrambni sklad
so se zavezali nadalje prispevati tudi med
drugimi: Županstvo Sežana (plačalo 50
K); Okrajna posojilnica in hranilnica v
Sežani (plačala 50 K).

Družba sv. Cirila in Metoda v Lju-
bljani prosi vse denarne zavode in na-
rodne tvrdke, da bi blagovolili nabirati
rabljene poštne znamke družbi v korist.
Leta 1909 je družba dobila za stare znam-
ke 182 K 60 v.

(Dalje v prilogi).

**Rojaki, izpolnite svojo
narodno dolžnost: pristopajte
k obrambnemu skladu družbe
sv. C. in M.!**

Hotel „pri zlatem jelenu“

V soboto, 29. in v nedeljo 30. t. m.

gostuje
nova dunajska orfejska družba
specijaliteta I. reda.

Duo Dolfai

holandske pesmi in ples s cokljami.

Lepa Reina, subretka

in vse ostalo osebje I. vrste.

Pričetek ob 8. uri zveč. Vstopnina K 1.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu irišce neprekosljivo sredstvo
katero ima prednost pred vsemi drugimi dra-
stičnimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—

Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-va Franc. žganje in sol

za ribanje živote. — Boletine
olajšujejo in okrepujejo sta-
vano sredstvo proti trganju
in prehlajenju vsake vrste.

Orig. steklenica K 1.80

Na prodaj po vseh lekarnah

in mirodilnicah. Glavna lekarna

A. MOLL, c. in kr. cvorni založnik, Dunaj,

Tuchlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolatti

A. Giroucolti.

Hatteras je prvi to opazil. Naravnal je svoj daljnogled
na nedoločno točko, na nerazložljivi hlap in ga še uro
opazoval nepremično.

Nakrat mu menda pride gotovo znamenje pred oči,
kajti svoji roki iztegne proti obzorju in glasno vzklikne:
»Zemlja, zemlja!«

Pri teh besedah skočijo vsi po koncu, kakor bi jih
bil zadel električni tok.

Nekak dim se je vidno dvigal nad morjem.

»Vidim, vidim!« vzklikne doktor.

»Da! gotovo!... da,« reče Johnson.

»To je oblak,« pravi Altamont.

»Zemlja, zemlja!« odvrne Hatteras z neomajnim pre-
pričanjem.

Vseh petero mornarjev je še gledalo z napeto paz-
ljivostjo.

Toda kakor se to pogosto godi pri predmetih, ki se
vsled svoje oddaljenosti vidijo nedoločno, tako je tudi
ta točka navidezno izginila. Končno so jo oči znova za-
zrle, in doktor je opazil celo hipen dvajset ali pet-
indvajset milj proti severu oddaljen blišč ter je vzkliknil:

»To je vulkan!«

»Vulkan?« dé Altamont vprašaje.

»Brez dvoma.«

»V tej širini!«

»Zakaj pa ne?« odvrne doktor; »ni-li Islandija vul-
kanična in takorekoč in vulkanov?«

»Da! Islandija,« pravi Amerikanec; »toda tako blizu
tečaja!«

»No, ali ni naš slavní rojak, poveljnik Jakob Ross
našel na južni polobli dva ognjenika, Erebus in Terror,
ki popolnoma delata, in sicer ob 170° dolžine in 78°
širine! Zakaj bi torej ne bilo vulkanov tudi na severnem
tečaju?«

»V resnici, to je mogoče,« odgovori Altamont.

»Oh!« vzklikne doktor »razločno ga vidim: vulkan
je.«

»No, plujimo naravnost proti njemu,« dé Hatteras.

»Veter pojenjuje,« reče Johnson.

»Potegnite jadro skupaj, kolikor se da.«

Toda to ravnanje je šalupo le še oddaljevalo od
omenjene točke, da je najpazljivše oko ni moglo opaziti.

Vendar o bližnjem obrežju ni moglo biti več dvoma.
Ondi so imeli torej cilj potovanja pred očmi, če tudi še
ni bil dosežen, in štiriindvajset ur gotovo ne more več
preteči, da bi ne stopila človeška noga na ona nova tla.
Ko jim je božja previdnost pripustila, da so se tako pri-
bližali tej zemlji, jim pač tudi ne bo zabranila ondaj se
izkrcati.

Vendar se pri sedanjih okoliščinah na nikomur ni
javilo ono veselje, kakor bi se moralo javiti pri takem
odkritju. Vsakdo je premišljal zase in se popraševal, kaj
bi pač bilo na teh fleg tečaja. Zdelo se je, da živali beže
pred njimi; mesto da bi zvečer ondaj iskali ptiči zavetja,
so plahutali od ondaj proč s svojimi peruti! Je-li ona
zemlja tako negostoljubna, da ne najde na njej tanovšica
ali jerebica svojega pribežališča? Celo ribe, veliki kiti,
so urno bežali pred tem obrežjem preko prozornih vod.
Odkod je prihajal ta čut odbijanja, če ne strahu, ki je
navdajal vsa živa bitja, ki so se približala temu delu ze-
meljske oble?

Vše toje napravilo nekaj čuden vtis na naše mor-
narje; zazibali so se v svoje občutke in polagoma je
spanec vsakomur zatisnil težke trepalnice.

Hatteras je bil na vrsti za stražo! Prijel je za veslo;
doktor, Altamont in Bell so po klopih iztegnjeni pospali
drug za drugim in so se kmalu zatopili v kraljestvo
sladkih sanj. Hatteras se je skušal spancu ustavljati; tako
dragocenega časa ni hotel izgubljati. Toda lahko gibanje
šajke ga je nežno zibalo in nehote se mu je usiljevala ne-

odoljiva zaspanost. Šajka se je komaj premikala dalje,
lahni veter ni mogel napihati razpetega jadra.

Tam v daljavi je nepremično leželo obdajalo svetle
žarke in tvorilo žareče zvezde na širnem oceanu.

Hatteras se je zamaknil v svoje sanje. V naglih
mislih se je zatopil v vse svoje življenje in prolezel ves tek
svojega življenja z ono hitrostjo, ki je lastna samo mi-
slim in ki je niti učenjaki ne morejo pojmili. Zamislil se
je v svoje pretekle dni in v duhu gledal svoje prezmo-
vanje, zaliv Viktorija, Trdnjavo previdnosti, doktorjevo
hišo, in kako je Amerikanca našel pod ledom.

Potem je posegel še globokeje v svojo prekloto:
sanjal je o svoji ladji, o upepeljitem Forwardu, o svojih
sodrugih in izdajalcih, ki so ga bili zapustili. Kaj se je
zgodilo z njimi? Misli je na Shkandona, Walla in na su-
rovega Pena. Kje so sedaj? So-li dospeli do Baffinskega
morja preko ledenih poljan?

Potem se je še dalje povzpela njegova sanjajoča
domišljija in mu slikala njegov odhod iz Anglije, njegova
pretekla potovanja, ponesrečene poizkuse in nezdode.
Pozabil je na položaj, v katerem se je v resnici nahajal,
na skorajšnji uspeh in na napol že uresničene upe. Iz
veselja so ga sanje spravile v skrb.

V take sanje je bil zatopljen dve uri; potem so na-
stopile njegove misli zopet novo pot in ga popeljale proti
tečaju; v duhu je gledal, kako stopi na to angleško ze-
mljo in razobesi na njej zastavo Združenega Kraljestva.

Ko je tako zdel, se je dvignil ogromen, rumenkasto
siv oblak nad obzorjem in zatemnil ocean.

(Dalje pride.)

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Občinske volitve v Tolminu in okrajni šolski nadzornik Lasič. — Občinske volitve v Tolminu so se v vseh treh razredih kar sijajno za naprednjake dovršile. Doznanlo se pa je, da pri teh volitvah ni delal zgage le kaplan Lasič, in postal nego v večji in drzniši meri šolski nadzornik Lasič.

On se je vrgel z vso svojo uradno močjo in dejansko ter protipostavno v volilni boj. Dne 26. t. m. zvečer je na posvetovanju v gostilni pri Pošti zahteval, da se Vrtovca kar vrže iz starašinstva in ne sme več voliti. Volilci so pa Vrtovca vsejedno soglasno v starašinstvo izvolili in šolski nadzornik Lasič je zopet za eno blamažo bogatejši. Lasič je od gospodične Pell dobil pooblastilo za volitve i. razreda na nekam čuden način. Ona je hotela pooblastilo preklicati. Poslal je svojega uradnika Velikanjo mej šolskim pokom in zahteval od gospodične učiteljice Pavliček in Sedej pooblastiti z vsem mogočim pritiskom svoje uradne moči. To je bilo ihtenja in motenja šolskega pouka!

Na gospoda učitelja Faganela in Podgornika, ki sta prišla od daleč volit za napredno listo, je v svojem uradu tako pritiskal, da sta se mu morala konečno udati.

Tako postopanje g. kr. okrajnega šolskega nadzornika je nedopustno in kaznivo.

Iz njega gleda in kvarljivo dela Princig-ov zli duh; in dokler bo Lasič v Tolminu in na Tolminskem sploh ni pričakovati zaželjenega miru in sporazumnosti. Zato zahtevamo, da se tega prepotentnega človeka Lasiča pritegne v disciplinarno preiskavo, kaznuje in spravi proč iz Tolmina.

Mirosljub.

Domače vesti.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. — Tomaž Lukančič, učitelj v Gabrijah pri Rubijah, 10 K; Anton Rehek, namestništevni svetnik v Sezani, 20 K; F. Hmelak, veletržec v Lokavcu, 5 K; Mat. Šorli, poštni ravnatelj v p. 10 K; Ad. Urbančič, mesar v Gorici, 2,60 kg mesa od srujaka. — Na račun mesečnine je prišlo 74,20 K in 10 kg krompirja, 10 kg ohrovtu in 21,5 kg ječmena.

Vernih duš dan. — Blizajo se Verne duše. Ni ga skoraj človeka, komur bi ne pokrivala zemlja kakega dragega ranjkega. Vse hiti na pokopališče, da popravi da ozaljša grobove svojih umrlih; dragoceni venci bodo pokrivali grobove. Res je nekaj poetičnega: sveže cvetlice na ograjenem vrtu smrti. Toda v tem oziru bodimo bolj ponižni. Lepo urejen grob, nekaj cvetlic, lučka, to popolnoma zadostuje. Kar smo mislili pa več potrositi za spomin svojih ranjkih, to darujmo v dobrodelne namene: za družbo sv. Cirila in Metoda in za Dijaško kuhinjo.

Kako lepa je navada, ko daruje prijatelj ob smrti tega ali onega mesto venca na grob primerno svoto tej ali oni dobrodelni napravi. To se bi prav lahko ponavljalo sedaj v tem času, ko nas že dan spominja naših ranjkih. S sijajem ni prav nič pomagano mrtvecem, z darili je pa mnogo pomagano marsikateri dobrodelni instituciji. In kadar bodo takorekoč celo naši ranjki sodelovali pri naših vsestranskih potrebah, potem odpade marsikatera skrb in marsikatera solza bolesi in žalosti se izpremeni v solzo hvaležnosti.

Čehi so nam v vsakem oziru lahko vzgled, tako tudi v tem. Na grobovih se vidi vse polno pobotnic, na katerih so znamenovane svote, darovane v ta ali oni blag namen. Mogoče izgubi s tem grobišče nekoliko poezije, toda kaj to, ko se pa pomaga s tem živemu narodu! Ne dragoceni venci, ne prekrasni nagrobnički ne bodo nas rešili, ne bodo nam pomagali, pomagati nam more in mora edino le naša lastna požrtvovalnost!

»Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju« je prišlo od 20. julija do 20. oktobra 1910 darov: skupaj 917 kron.

Preteklo šolsko leto je društvo veliko več razdelilo kot pa prejelo. Navedeni prispevki so se zato porabili za pokritje primankljaja. Zdaj bi bilo treba zopet deliti podpore, društvo pa nima denarja.

Prosimo torej najne pomoči!

Darove sprejema blagajnik Ivan Lazar, nadrevident juž. žel. v p., Dunaj III. Reiserstr. 27.

Slov. akad. fer. društvo »Adrija« v Gorici. — Odborova seja in sestanek veselilnega odseka akad. fer. društva »Adrija« v Gorici se bo vršil v nedeljo 30. t. m. ob 10. uri zjutraj pri »Jelenu«. Razpravljalo se bo o predpripravih za akademičnem ples.

Odbor.

Nova dunajska orlejska družba nastopi drevi in jutri zvečer »pri Jelenu«. Novo engajžiran je »Duo Doliai« kakor tudi subretka Reima. Drugi kakor Karol Uhl in Mizzi Uhl so že gostovali v Gorici z uspehom. Prireditelj obeta dosti zabave; zato se je nadejati obilega obiska.

Zakaj ni vreden Gabršček sedeti v deželnem zboru? — Gregorčič jo je pogruntal. V svoji »Gorici« je priobčil razne odstavke iz »Soče«, ki naj pričajo, da Gabršček ni vreden sedeti v deželnem zboru. O te prisme v »Gorici«! Gabrščeka delajo odgovornega za vse, kar priobči »Soča« — kar priobči »Gorica«, za to pa noče biti nihče odgovoren, najmanj pa dr. Gregorčič, ki je v resnici vrhni urednik »Gorice«, piše v »Gorico« članke ter je v njej že neusmiljeno mesaril Gabrščeka. Gregorčič nima drugega dela v Gorici kot pisariti in mesariti, Gabršček pa ima toliko drugega dela, da navadno čita »Sočo« šele, ko izide. Kar napiše, pod to pa se navadno podpiše. — Vse ono pa, kar je ponatisnjeno iz »Soče«, ni nič takega, radi česar bi se moral kedo sramovati ali da bi radi tega ne bil celo vreden sedeti v deželnem zboru. Gregorčič se ni mogel bolj osmešiti kot s takim argumentiranjem, nevednosti za deželni zbor.

— Kaj je vse že »Gorica« napisala proti Gabrščku, kako falotsko nesramno, satansko hudobno mu je že kradla čast in poštenje: kako nizkotno, podlo, so bili napadeni v Gregorčičevi »Gorici« naši najboljši možje na deželi! Če bi se primerjalo ono, kar je pisano v »Soči« z onim v »Gorici« ter bi se po tem sodila vrednost za deželni zbor, potem bi bil dr. Gregorčič tisti, ki bi bil neveden sedeti v deželnem zboru. On bi moral sircati iz dež. zbora. — »Soča« je navadno v defenzivi, ofenziva je na strani »Gorice«! — Smešno je naravnost tudi, kar pristavlja k člankom, ki se tičejo nadškofa. Gregorčič naj lepo molči, kajti on je nadškofu v deželnem zboru tako »našpilal«, da to presega daleč vse »napake« v »Soči«. Glede »napadov« na duhovščino pa pribijemo z nova, da duhovščina na Goriškem ni doslej še nikdo v javnosti tako grdo napadal kot dr. Gregorčič. Dosti!

Klerikalci se kažejo, kakor da bi jih blizajoči se razpust dež. zbora čisto nič ne skrbel. V resnici pa jih ta razpust močno skrbi; bojijo se novih volitev. Sedaj moledujejo okoli vlade in prosijo, da bi deželni zbor ne bil razpuščen; pripravljeno so tudi po novi izvolitvi potrditi Gabrščkov izvolitev, samo da bi deželni zbor ne bil razpuščen. Zato je tista korajža po farovski listih »fovš«. Za korajžo se skriva strah. Najbolje je pač, če se razpusti deželni zbor, potem odpadeta Pajer in Gregorčič pa bo hitro mir v zbornici.

»Ex ungue leonem« (»Po kremplju spoznaš leva«) pravi latinski pregovor — in res je tako.

V »slovenskem« vozmem redu (pesek v oči!) znanega laškega manufakturnega trgovca v Gosposki ulici, ki rad lovi slovenske groše in kronice, beremo razna laška krajevna imena, ki bi bila umestna edino le v italijanskem vozmem redu, nikakor pa bi jih ne smelo biti v slovenskem. No, pa — saj delajo tako tudi njegovi slovenski prijatelji okoli »Gorice«. V omenjeni knjižici za 1910 bereš v poglavju o sejnih: Aquileia (!) namesto »Oglej« ali »Akvileja«; med po-

štinnimi zvezami »Pulfero« nam. »Podbonesec«; pri progi Gorica-Trst »čez Leoben« nam. »čez Ljubno«; pri progi Krmin-Trst bereš Udine nam. »Laški« Vi dem, Kapriva in Krmin nam. pravilnega Kopriva in Krmin; pri progi Tržič-Cervinjan »Scodovacca« nam. običajnega »Škodovaka«, med voznimi cenami »Budjevice« nam. Budejovice; pri »Javnih uradih in zavodih« najdeš n. pr. Piazza Duomo nam. Stolni trg, Via Municipio nam. Magistratna ul., Via dei Cappucini nam. Kapuc. ul. Ako bi kedaj Gabršček priložil svoji »Soči« kak vozni red, stavimo desno roko, da bi se tam ne tiskala taka škandalozna imena. Le pogledajte njegov »Kažipot«!

V lanskem vozmem redu znanega Laha T. H. stoji na str. 15. med slovenskim besedilom kar direktno »dohod Venezia...« (kdor neverjame, naj pogleda sam!)

Čujemo, da namerja tisti pionir laške civilizacije drugo leto tiskati: Aidussina, S. Pietro, Sdraussina, Savogna ali pa celo »Savoia presso Gradisca«, Canale, Sta. Croce, e bella compagnia. — Letos so tiskana taka imena provizorno še v oklepkih, n. pr. »Ronchi (Ronchi)«, »Tržič (Monfalcone)« — kot da bi se bilo bati, da bi ljudje ne mislili, da je tu govor o gorenjskem Tržiču! — nadalje »Zagrad (Sagrad)«, »Červinjan (Cerv.)« — ali je ta duhoviti dostavek brez kljuke res tako potreben zraven Č.? Evviva Sdraussina ed Aidussina!

»Spectator«.

Koleričen Gregorčič. — »Gorica« je pred kratkim pisala o koleričnem Gabrščku, češ, že itak koleričnega Gabrščeka je vspodbujal še dr. Gregorin. To v oni znameniti seji 5. t. m. Vsak, kdor zna objektivno soditi, mora reči, da se je kazal koleričnega dr. Anton Gregorčič! Kako je bruhal proti Gabrščku, kričal nanj »Molčite!«, vpil in se penil, od same togote mu je zmanjkalo besed, da je jecjal nerazumljive reči; sedaj je bil rdeč, sedaj zelen, bati se je bilo, da ga zadene kap; divji kot bivoli je bil don Antonio, neizmeren v svoji strasti in jezi, kazal je vse znake koleričnega temperamenta. On je divjal — Gabršček pa je govoril tako lepo mirno, da je imponiral vsem s svojim lepim zavračanjem napadov, s katerimi je bruhal nanj don Antonio. Gabršček je govoril dostojno, ali kolerični Gregorčič je sikal nanj in tako daleč se je v svoji jezi spozabil, da je rekel, da Gabršček laja! — Na vse to pa piše ali da pisati ta sveti mož po svoji »Gorici«, da je bil Gabršček koleričen. Rečem ti, da mi ne porečeš! — Ko je nesramno žalil Gabrščeka, rekoč, da laja, ni skočil »kolerični« Gabršček do njega, da bi ga stresel za grešna ušesa, ampak lepo mirno je vskliknil: »O ti veliki kristijan... In »velikega kristijana« je neizmerno pekel Gabrščekov efekten vsklik. Še bolj je bil koleričen. — Tisto slavno predsedstvo pa je zaslužilo že pred dvema letoma da bi bil kdo skočil nad njega ter pognal iz zbornice. Nič ni bilo odveč v istrskem deželnem zboru, da je skočil slovanski poslanec k predsedstvu in tam zaropotal ter nastopil proti predsedniku — v goriškem deželnem zboru zasluži predsedstvo še vse kaj drugega. — Gregorčič pa se jako vara, če misli, da s fabulami o »koleričnem« Gabrščku kaj olepša svoj nesramen, satanski nastop proti poslancu A. Gabrščku v seji 5. t. m. Tisti nastop ga bo še drago stal!

Kastelic torej ne bo škof v Trstu. — Kastelic, vodja tukajšnjega osrednjega semenišča in katehet na ženskem učiteljsku se je popolnoma odrekel misli, da bi postal tržaško-koperski škof. On izjavlja na vprašanja, da se počuti prav dobro v svojih službah ter si nikakor ne želi priti v Trst za škofa. On stoji že izven vsake kombinacije za škofovsko stolico v Trstu.

V mestni slovenski ljudski šoli Podturnom je letos v vseh 4 razredih 31 otrok.

Študije o hiši na Slovenskem. — V »Matici Slov.« se je sprožila misel, da bi bilo proučiti značaj in tehniko hiše, ka-

kor je običajna v slovenski vasi. Ta stran narodopisnega raziskovanja je tem nujnejša, ker z napredkom časa hitro ginejo spomini prešlih časov, stare slovenske hiše. Take študije pa so brez nazorov, brez slik malo vredne, premalo umiljive.

Zato se obrača »Mat. Slov.« tem potom do vseh, ki se zanimajo za stvar, zlasti do amaterskih fotografiraj, naj bodo pozorni na gradbeni značaj hiše v raznih krajih, naj fotografirajo tipične hiše, njih tipične strani in naj blagovolijo slike pošiljati »Matici Slov.«

Pozornost bi pri tem bilo obračati ne samo na to, da so slike kolikor mogoče velike in da sta na podobi vedno dve hišni stranici, »Matici Slov.« bi namreč izoborno služile tudi fotografije posameznih detajlov in pa notranjščine.

Šolsko poslopje v Biljah je lepa moderna stavba. Na pročelju nosi spomin na cesarjevo 60-letnico. Otvorjeno bo to poslopje na običajen slovesen način jutri 30. t. m.

V Št. Andrežu bodo kmalu občinske volitve. »Prismojenec« že piše tako, kakor da bi ga bilo strah. Mi rečemo le to: Št. Andrež naj sledi vzgledu drugih vasi, n. pr. Št. Petru, pa stori dobro delo! Čas bi bil, da naha tudi v Št. Andrežu klerikalna strahovlada!

Se živi, dasi ga je »Slovenec« na kose raztrgal. — »Slovenec« je lagal na debelo o »grozodejstvih« na Portugalskem. Med drugim je pripovedoval, da so kaplana Lovrenca de Mathosa, urednika klerikalnega lista »Portugal« razbojniki napadli v uredništvu, vstrelili od zadel, ga vrgli na ulico in sodrga je raztrgala truplo na kose. Strašno! »Slovenec« se je zgražal in kakor ranjen lev je vpil nad svobodomiselci. Ali glejte. Resnica je prišla na dan in ta resnica pravi, da je vsa povest o uredniku Mathosu zlagana. Nič se mu ni zgodilo, nihče ga ni napadel. Mathos je pobegnil pred protiklerikalnim vetrom na Portugalskem v Španijo in sedaj živi tam zdrav in čil v kraju Badajozu. Na take načine je lagal »Slovenec« o dogodkih na Portugalskem. Tako je farbal svoje »bravce«, ki še sedaj s težavo prežvekujejo »Slovenčeve« krvave klobase.

Poslanec Zega je imel shod Zavrhom pri Levpi. Govoril je o cesti Levpa-Zavrhl. Mož rad govori o cestah ali gradnja cest gre prav v kanalskem okraju bolj počasi izpod rok. Pritožbe v tem oziru med prebivalstvom so velike. Farbal jih je tudi, kako se je trudil on za cesto iz Grgarja do Avč. Govoril je tudi o političnem položaju, pozabil pa povedati politične lopovščine, katere so zagrešili zavezniki: laški liberalci in slov. klerikalci; pozabil je tudi povedati, da je združena slov. »katoliška« stranka, h kateri spada tudi on, z laško brezversko stranko. Župan Pirih se je tudi oglašil in sicer proti učiteljem, na kar je Zega zagotovil, da klerikalni poslanci bodo delali na to, da ne bodo višali kmetom davke za učiteljske plače. Tako govori pred kmeti v Gorici pa obljublja klerikalni poslanci svojim Slomškarjem zvišanje plač. Ali znajo farbat. Može v Levpi in okoli Levpe, le nikar ne verujete nič Zegi in takim enakim klerikalnim farbarjem!

Draginja in »Prismojenec«. — Nekdo nam piše iz goriške okolice: »Primorski list« se zvija radi draginje ter ima kmeta za norca. Dobrika se na vse strani, da je že smešen. On mora tudi sedaj farbat našega kmeta, ker ga vedno farba in misli, da je ugodna prilika sedaj za novo laskanje kmetu. Pa se je urezal. Naš kmet občuti draginjo ravno tako kot mi drugi. Zato se vse smeje klerikalcem, ko se tako repenčijo ter mislijo, da bodo razdražili kmeta tudi to pot. Piše tudi »Pr. list« o umetnih gnojilih ter svetuje, naj si izposodijo denar, če ga nimajo za umetno gnojenje, da se jim dvakrat povrne.

Kaj ko bi rekel »Pr. list« tako-le: Naj se ne prodaja mladih telet za tiali denar, ko se dobi v dveh letih nekaj stotakov za vola ali kravo! Ali bi ne bilo to pametno? — Če se pa končno še zdi gosposdi okoli »Prim. l.« goveje meso pretrdo, naj pa močnik je, jemo ga tudi mi trpini, ki delamo.

Imate bolečine?

Ravmatične, protinske, v zobeh, glavoboli? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utahovati, leknajoči in krepijoči Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid«. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajsterica za poskušnjo 6 kron franko. Izdelovatelj, samo-lekarnar Feller v Stuhli, Elzast. 264 (Hrvatsko).

Sokolski vestnik.

I. izkaz

daril za Sokolski dom v Gorici.

Telovadci goriškega Sokola I.	
prispevek	K 250—
Zbirka na občnem zboru goriškega Sokola	22-68
Zbirka na občnem zboru štandreekega Sokola	6-82
Josip Bregant v Gorici	3—
Josip Žbogar v Gorici nabral med telovadci	3-42
Narodni trgovec št. 1	20-90
Isji	5—
Narodni trgovec št. 2	13-10
Narodni trgovec št. 1	15—
Narodni trgovec št. 2	8—
Telovadci goriškega Sokola II.	
prispevek	250—
Franc C. v Gorici	5—
Prispevki deležnikov	22—
Skupaj	K 624-92

Za nadaljne prispevke se priporoča odsek za zgradbo Sokolskega doma v Gorici.

Telovadno društvo »Sokol« v Prvačini priredi dne 30. t. m. peš-izlet v Komen. Odhod iz Prvačine (društveni prostor) ob 9^h zjutraj čez Železna vrata, Škrbino v Komen. Odhod: Komen Rihenberg Prvačina. Na Železnih vratih krasen razgled na celo Vipavsko dolino in Italijo. Vabljeni so tudi bratska društva, koja naj se prijavijo pisмено. Na zdar!

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Jakilova tovarna v Rupi. — Kožarska obrt v Jakilovi tovarni lepo vspeva. Sedaj je podjetni g. Jakil še razširil tovarniške prostore, in sicer 20 m na dolgosti in 20 m na širokosti. To je pač lepo podjetje velikega obsega, jedno največjih na slovenskem jugu. Delavstvo se tudi lahko veseli razširjenja tovarne, ki je pod dobrim vodstvom demokratičnega gospodarja, kateremu tudi ostala družina pridno pomaga. Vsa čast taki podjetnosti!

Kmečka posojilnica in hranilnica v Opatjemestu vabi svoje člane k izrednemu občnemu zboru dne 6. novembra 1910. ob 2^h popoldne v zadrugijskih prostorih. Dnevni red: Volitev predsednika načelstva.

Načelstvo.

Politični pregled.

Iz delegacij. — Pri razpravi o bosenskem kreditu je povdarjal Nemec, da je vlada pač okupirala Bosno ali je ni kultivirala. Burian je branil vlado ter rekel, da se marsikakemu bos. kmetu boljše godi kot pa gospodarju!

Pri nadomestnih volitvah za Lucigerjev državnozborni mandat je izvoljen dunajski župan dr. Neumayer, za deželni zbor pa bo ožja volitev med soc. demokratom in kršč. socialistom.

Česko-nemška pogajanja se nadaljujejo. Prihajajo poročila, da je sporazum dosežen na celi črti ali čuje se tudi, da so pogajanja v jako kritičnem štadiju ter se mogoče še razbijejo.

V kranjskem deželnem zboru je na predni poslanec Višnikar stavil predlog o pisavi krajevnih imen. Predlog se glasi: C. kr. deželna vlada se pozivlja, da o priliki prihodnjega ljudskega štetja da natančno pregledati in popraviti občinski leksikon glede pisave krajevnih imen (krajni repertorij) na Kranjskem in da odpravi popačenja in taka krajna imena, katerih ljudstvo dejansko ne rabi, ki tedaj niso v navadi.

Končno redakcijo imenika naj prevzame posebna, v to določena komisija. Deželni predsednik bar. Schwarz je podal izjavo, da deželna vlada ni kompetentna v tem vprašanju, marveč samo ministrstvo, pripravljena pa je sprejeti konkretna navodila, da se odpravijo napačna imena.

Končno je izjavil, da bo centralna vlada itak za vsa država uredila pisavo krajevnih imen.

Sprejel je zbor resolucijo Ganglovo, naj prispeva država k vzdrževanju ljudskega šolstva vsaj s 50%.

V koroškem deželnem zboru je govoril včeraj slov. poslanec Grafenauer, rekoč, da obžaluje, da večina ne pripušča v noben odsek zastopnikov Slovencev. Zakonska predloga o ustanovitvi deželne kulturenega sveta popolaoma zanika interese Slovencev, ker Slovincem ne dopuščajo posebne sekcije v deželnem kulturnem svetu. Od deželnega zbora sklenjene štipendije za nemške visokošolce, ki naj bi se učili slovenskega jezika, pomenijo kruto žalitev slovenskega naroda, pomenjajo pa tudi grdo konkurenco slovenskim izobražencem, ki naj bi na ta način bili odstranjeni od uradovanja na Koroškem.

Novo ministrstvo na Ruskem. — Ruska vlada je sklenila ustanoviti novo ministrstvo za ljudsko zdravje, ker se je prepričala o priliki kolere in kuge, kako slabe zdravstvene razmere vladajo med priprostim ljudstvom. Načrt novega ministrstva bo v kratkem času predložen dumi. Kot prvega ministra se imenuje profesorja Reina, ki je vodil boj proti koleri v južni Rusiji.

Portugal. — Apostolski nuncij v Lizboni je bil odpoklican v Rim. S tem hoče Vatikan protestirati proti izgonu jezuitov in samostanskih redov kakor tudi proti protiklerikalni politiki provizorične vlade na Portugalskem. Vatikan ve, da bo temu sledila opustitev portugalskega poslanstva pri Vatikanu. Angleška, nemška, francoska in španska vlada so začasno priznale portugalsko republiko, definitivno priznanje bo sledilo komaj potem, ko državni zbor potrdi novo vlado. Argentini je že priznala republiko. — Mlad poročnik Machado dos Santos je dobil od nove vlade visoko odlikovanje in letno rento 4000 mark. Machado je vodil revolucionarne čete pri proklamaciji republike.

Volitve v hrvatski sabor so se vršile včeraj. Izvoljenih je 33 kandidatov koalicijske, 15 Tomašicevcev, 12 furtimašev, 10 pristašev dr. M. Starčevića, 6 kmečke stranke. Supilo je tudi izvoljen. Ožjih volitev bo 11.

Poljaki proti Židom. — Glavni svet poljskih strank v Varšavi je sklenil s 24 proti 17 glasovom, da bodo glasovali v dumi za omejitve pravic Židom, ker v slučaju enakopravnosti bi dobili v več mestih poljskih oblast v svoje roke.

V dalmatinskem dež. zboru je izjavil Trumbić, da obsoja klerikalno gibanje, katero je zanešeno od drugod; hrvatska stranka bo pobijala to tujo rastlino, ki je nevarna narodni politiki.

Razne vesti.

Tržaški mestni svet je sklenil sezidati 1000 malih stanovanj za nižje sloje.

Razprava radi špionaže se vrši na Dunaju, in sicer proti bivšemu častniku Bartmanu.

Portugalski jezuiti na Ogrskem. — Juzuitski pater Tomcsanyi je sklical pred kratkem konferenco ogrskih jezuitov, na kateri se je obravnavalo, kako olajšati portugalskim jezuitom naselitev na Ogrskem. Te konference se je udeležil tudi lizbonski menih Amalgalla. Pater Tomcsanyi je izjavil, da se mu je posrečilo pridobiti kneza Mihaela Esterhazyja za portugalske menihe. Knez jim bo daroval večje posestvo ob Donavi, kjer si lahko sezidajo menihi velik samostan.

19 letni morilec. — Pred dunajsko poroto je stal 19 letni gimnazijec Jurij Skala obtožen, da je ustrelil 15 letno dekle Rozo Binder, ker mu ni hotela dati rože. Takega obtoženca že dolgo časa ni videla porota. V odgovorih je bil tako neznansko brutalen, ciničen, ravnodušen, da se je vse čudilo. Rekel je med drugim, daje napravil dobro delo, kajti njegova žrtev bi itak postala pozneje vlačuga. Obsojen je bil na 10 let težke ječe, to pa radi tega, ker nima še dvajset let, drugače bi prišel na vislice.

Zrakoplovec Blanchard — žrtev zrakoplovbe. — Zopet je zrakoplovba zahtevala novo žrtev. Francoski aviatik Blanchard je padel v Issy les Moulineaux blizu Pariza z višine 30 m in je bil takoj mrtev. Blanchard je imel 23 let. To je že 25. zrakoplovec, ki se je letos ubil.

Haitska ladija potopila. — Haitaska ladija »Liberte« se je potopila vsled eksplozije v Port-de-Pai, (mestu na otoku Haiti). 70 oseb je utonilo, 20 jih je rešenih. Med mrtveci je tudi 10 generalov, ki so se vračali k svojim polkom.

Kralj Manuel v pregnanstvu. — Kralj Manuel se je na posestvu Wood Norton, ki je last njegovega strica, vojvode orleanskega, kmalu potolažil za izgubo portugalskega prestola. Dan na dan hodi na lov s svojim stricem. Tupatam se jima pridruži tudi stara grofica pariška, mati vojvode orleanskega in kraljice Amalije. Ta stara dama je strastna lovka.

Požar na vseučilišču v Toulouse. — V Toulouse na Francoskem je zgorelo poslopje medicinsko-farmaceutične fakultete. Dragoceno knjižnico je vpepelil požar.

Dva duhovnika. — Duhovnik Don Tonzella v Bari (Italija) je ljubil ženo bogatega trgovca. Ko je ta izvedel za nezvestobo svoje žene, je vzel revolver, šel v farovž, kjer ga je pa ljubimec njegove žene prav imenitno nabil in postavil pred vrata. Ker se je pa bal ljudstva je utekel. — V hotelu San Marco v Nizza Monferrato (Piemont) je bil v spalnici aretiran 44letni duhovnik Gervasio del Piano, ko je legel spat s svojo mladoletno nečakinjo Marijo Maddaleno del Piano.

Zrakoplovna tekma v Ameriki. — V Ameriki se je vršila med zrakoplovi tekma na daljavo. Kdor preleti največjo daljavo, dobi takozvani Gordon-Bennett kelih. Zmagal je zrakoplovec »Amerika«, ki je preletel 2800 km.

Zopet žrtev zrakoplovbe. — Josip Saglietti, italijanski poročnik, se je ponesrečil pri svojih poskusih na vojaškem vzletišču Centocelle pri Rimu. Padel je na zemljo, razbil si črepijo in umrl, ko so ga prinesli v bolnišnico.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas občinjski se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delih (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Odda se meblovana soba s prostim vhodom v ulici sv. Klare št. 2, I. nadstr.

Spretnega krojaškega pomočnika sprejme takoj Ivan Golob, krojaški mojster v Solkanu.

English Lessons Miss Romans. Corso Francesco Giuseppe 18 vis-a-vis Café Corso.

Sans souci

najboljša tuzemska znamka napravljena po francoskem načinu.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante, Bakarska vodica.

Gennaro Ossoina k odlikovana klet šampanjca

Gorica, Via G. Carducci št. 6. Na zahtevo se pošlje cenike.

udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo.

po jako zmeranih cenah.

O dragulji je govoril »Prismojenec«. Iščo vzroke v železu in drugodi, noče je pa videti tudi v agrarnem kartelu. Mogočni veliki, veliki posestniki na severu države držijo draginjo pokonci, vzrok draginji pa je tudi ta, da manjka živine; zato ni drugače mogoče od pomoči draginji nego z uvozom mesa iz drugih držav. Kadar pa bo v Avstriji dosti živine, bo tudi cenejša, ne bo take draginje in ni dvoma, da potem uvoz mesa iz tujih držav odpade sam od sebe. Klerikalci sleparijo kmeta, ker mu slakaajo akcijo proti draginji za akcijo naperjeno proti kmetu. Ali taka akcija ni naperjena proti kmetu, marveč prav ob tej priliki se povdarja, da naj država in dežele obrnejo svojo skrb za povzdigo živinorej.

Živinorejo povzdigniti, to bo pomagalo našemu kmetu in to odpravo tudi draginjo. Za vse bo prav, če se to zgodi. Klerikalci imajo že od nekdaj veliko besedo v Avstriji, ali nič se niso brigali nikdar za pravi napredek kmetijstva. Zato pada krivda radi draginje v obilni meri na nje.

Mala Srbija, tako zaničevana, »barbarska«, ima krasno razvito živinorejo, mogočna kulturna Avstrija pa nima nič in po njej razsaja poleg drugih »dobrot« še neznosna draginja!

Odbor »Slov.« krščanske soc. zveze sestoji iz samih Neprimorcev. Predsednik je semeniški profesor dr. Ličan, ki je Kranjec, podpredsednik je dr. Brečelj, ki je tudi Kranjec, blagajnik je Kopač, Kranjec, Kremenžar je »z Ibiane«, torej Oberkranjec, dr. Rakun, novi odv. koncipient pri dr. Pavletiču, je pa iz zelene Stajerske. Od vseh vetrov skupaj zgnani tvorijo odbor S. K. S. Z. za Primorsko. Ti Neprimorci stojijo na čelu hujšaški in poneumnevalni »krščanski« soc. zvezi. Ti so prišli za to na Goriško, da delajo tu razdor in nemir!!

Orožne vaje domobranskega pešpolka. — Prihodnje leto bodo klicani vsi, katere veže še dolžnost ter oni, ki so zaostali s kako vajo. Moštvo 11. in 12. letnika se ne pokliče k vajam, samo zaostale. Dolžno moštvo se pokliče, izvemši 4. in 27. dom. polka ter dež. strelci sredi junija do srede julija in sredi avgusta do srede septembra. Moštvo 4. in 27. dom. polka se pokliče enakomerno in nepretrgoma od letnih do zimskih tečajev, izvemši čas žetve. Vsak si lahko izvoli, kedar bi bil rad poklican, v gori navedenem času, ali mora navesti vzroke. Zglasiti se je v ta namen pri županstvih do konca t. l.

»Kolera« v Tercu v Furlaniji. — 18 letni mladenič po imenu Cernel je bil obolen; tako ga je vilo po trebuhu, da so sumili, da je obolen na kolero. Hitro sta bila dva zdravnik pri njem, ki sta ga izolirala. Na to so po natančni preiskavi konstatirali, da Cernel ni obolen na kolero, toda bolan je na unetju črev, in sicer nevarno. Nobena jed ni ostala v njem in nato je 25. t. m. umrl. Ta 18 letni mladenič se je bil dva dneva prej nego je obolen, močno najedel in napil; dva dneva je pil in jedel, potem je peljal romarje v Barbanò. Natrkan je padel v morje, ali se ni preoblekel, marveč ležal celo noč v mokri obleki. Nato je zbolel in umrl.

Ker je v torek praznik, izide prihodnja štev. »Soče« v četrtek 3. nov.

Odprti lekarni: — Jutri popoldne bošta odprti v Gorici lekarni Cristofolletti-Kürner. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 30. t. m. do 6. novembra. Omenjeni lekarni bošta odprti tudi v torek na praznik 1. nov. popoldne.

Naročnikom v pojasnilo. — Nekateri naročniki napišejo na srednji del položnice naš naslov. To pa ni pravilno. Na srednji del položnice je napisati ime onega, ki pošilja denar, ker mi dobimo v roke le srednji del položnice in ne moremo vedeti, kdo pošilja, ako ni napisano ime odposiljatelja.

Gospodinj, zahtevajte pri vseh trgovinah

KOLINSKO CIKORIJO

iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

DO SLAVE.

Damir Feigel.

»Tako sem, Sultan! Ali se še nisi naveličal? Saj potržeš presičko še ušesa!«

Le nerad je ubogal Sultan. Zapustil je obotovljaje se svojega ščetinastega soigralca, približeval se počasi svojemu gospodarju, leger k njegovim nogam in kmalu zadremal.

Tudi gospodar je zatisnil oči. Nekaj časa ga je kratkočasila gonja njegovega psa z domačim presičkom, toda kmalu ga je omamila vročina srpančevega solnca. Zleknil se je v prostornem stolu pod senčnato oblišno trto, zaprl oči ter zaspanjari svoj običajni sen o slavi.

V duhu je brskal po knjigi svojega življenja. Znal je je skoraj na izust. Prve strani — navadna detinska leta, pozneje delo, neumorno delo kot trgovski pomočnik. V te odlomke je bila vpletena tudi njegova platonična ljubezen do trgovčeve hčere, Lucije, kateri si pa ni upal odkriti svojih čustev, in tako je prišlo, da se je ona poročila z učiteljem, on je pa postal zagrizen samec. S svojimi prihranki je odprl kmalu na to sam svojo trgovino. V primeroma kratkem času si je priboril, ko se je gradila nova železnica, lepo premoženje, katero je še podvojila zapuščina njegove tete. Čez leta je prodal svojo trgovino in živel brezskrbno življenje v lepi hiši na kmetih. Bil je bogat, toda slaven ni bil.

Zrtvovati bi hotel lep del svojega premoženja, ako bi pisali časopisi o njem, ako bi poznali ne samo sovaščani, marveč tudi meščani njegovo ime. Kako se je svoj čas kot trgovec vprav otročje razveselil, ko je bral svoje ime tiskano v časopisih na zadnji strani. To sicer nedolžno veselje ga je pa precej stalo, menda je bila po 20 v enostopna peti-vrsta. Tupačam se je izigraval tudi kot mecen, daroval vsote in vsotice v razne dobrodelne namene, Damijan Jazbec je res prišel med drugim dobrotnikom v javnost, toda kaj to, ko je pa pozabil nevaležni svet že pri drugi številki na svoje dobrotnike iz prejšnje številke.

Ne, po tej poti ni mogoče priti do slave! In naj bi tudi daroval vse, kar je njegovega, gotovo bi se dobila druga oseba, ki bi ga prekosila z dvakratnim zneskom in on bi ostal v ozadju — s praznimi žepi.

Tako je sanjaril in ni niti opazil, da mu je med tem prinesla Brigita, postavna dekla, črno kavo, položila škudlico na mizo, se odstranila z neizgovorjeno opazko na jeziku, da bi lahko njen gospodar kaj delal in ne vedno lenuharil, v kuhinjo, kjer je sama kmalu nato prav sladko zaspala za ognjiščem.

Velikansk ropot kakor da bi tekmovali istočasno dve lokomotivi in imeli še nenamazana kolesa, neusmiljeno lajanje Sultana in žalostno cviljenje presička, vse to je vrglo Damijana Jazbeca iz višjih sfer zaželjene slave na realni svet. Vzburil se je iz polusna in padel skoraj iz stola. Mizica pred njim se je prekučnila in ž njó tudi škudlica. Ves prestrašen je odprl oči in videl pred sabo neznanega gospoda, ki se je kobacal iz velikanske lesene, z žico preprežene in platnom pokrite kletke.

Damijan Jazbec, bivši trgovec, sedaj premožen zasebnik, ni še utegnil zapreti svojih ust, ko je že priskočil k njemu neznanec iz kletke, priklonil se in začel:

»Oprostite, gospod!...«

»Damijan Jazbec se imenujem!«

»Oprostite torej, gospod Jazbec, jaz sem zrakoplovec, ime mi je Janez Rus. Pred dobro uro sem vzletel s svojim vodljivim letalnim strojem v bližnjem mestu v zrak, med potjo se mi je nekaj pokvarilo v ustroju in jaz sem moral zamenjati ulogo s svojim strojem. Mesto da bi ga jaz vodil, je vodil on mene. Zrakoplov z vodljivim Rusom! Vdati sem se moral usodi, katera me je dovedla, kakor menim, na vašo posest in katera je zahtevala pri tem tudi krvavo žrtev. Vašega presička je namreč povozil moj zrakoplov, rekel bi, iz nepreračunljive hudomušnosti. Škodo rad poravnam. Vesel sem, da sem naletel pri svojem prvem vzletu na presička, kar pač znači kakor povsod drugod tako tudi pri zrakoplovcih velike in srečne uspehe. Zahvaljujem se vam torej, da sem zamogel zadeti vašega šče-

tinca. Notranji glas mi pravi, da postanete vi gotovo utemeljitelj moje svetovne slave.«

»Svetovne slave? Jaz utemeljitelj? Ako se to uresniči, gospod Rus, potem rad položim to nesrečno žrtev brezplačno na altar našemu zrakoplovstvu in njegovemu nadaljnjemu razvoju potom vaše izumiteljske individualnosti. Prisrčno vas pozdravljam kot lastnik neprostovoljnega cilja vašega prvega vzleta in želim vam in vašemu zrakoplovu najboljših uspehov. Oprostite, da vam še nisem ponudil sedeža! Gotovo ste trudni! Sedite! Brigita, Brigita! Kje si? Prinesi hitro steklenico vina in dva kozarca! Malenkost, gospod, katere ne smete odkloniti!«

Brigito je tudi vzbudilo šumno delovanje zračnega motorja. Pogledala je še vsa zaspana skozi kuhinjsko okno in bila uverjena, da je prišel sam Lucifer v spremstvu zdihovanja in škripanja z zobmi po njenega gospodarja, da ga tako kaznuje za njegovo brezdelje. Toda ne, to ni mogel biti kralj zavrženih duš, tako lep mož, črnih brk, jasnih, svetlih oči, elastične hoje, ne, ne — in v njegovem 32 letnem srcu se je prvič pojavilo neznanost še čustvo, ki ji je pognalo z mogočno silo vso kri po žilah. Zarudela je Brigita, toda te rudečice ni zakrivilo ne prenaporno delo, ne prevelik ogenj na ognjišču.

Kako se je razveselila, ko jo je poklical gospodar ter ji naročil steklenico vina! Hitro je skočila v svojo sobo. Tu si je v naglici popravila nekoliko svojo frizuro, pokrila glavo s čedno ruto, pritrdila si čist predpasnik, pogledala se dvakrat, trikrat v zrcalu, česar ni storila že od zadnje nedelje in šla v klet po najbolj prašno steklenico. Kar začudil se je gospod Jazbec, ko je zagledal pred sabo tako izpremenjeno Brigito. Bal se je sicer, da bi mu očitala ubito škudlico, ubitega presička, kajti, resnico povedano, je imela Brigita prvo besedo v svesti si svoje moči kot posebna točka v testamentu Jazbečeve tete.

»Pospravi malo, Brigita! Potem pa skoči poklicat sosedovega Tončka, da pride razsekati našega presička!«

»Tako, gospod!« Zopet se je začudil gospod Jazbec. Nobenega očitania ne v kretnjah, ne v pogledih. Brigita je pa tačas že opazila, da nima neznan zrakoplovec na noheni roki poročnega prstana. Kri ji je zavalovila po žilah in odhitela je v bojazni, da bi kdo slišal in videl, kako je neusmiljeno bilo srce ob njen polni modere.

Toda tudi z gospodom Jazbecem se je zgodila notranja izprememba. Zagotovilo g. Rusa, da bo on utemeljitelj njegove slave, kakor tudi hanka postava njegove dekle v lepi ruti s snažnim predpasnikom in kar je velike važnosti — brez onega gospodujočega pogleda, sta mu na mah izbrisala bridke spomine na prvo ljubezen. Postal je vesel in izpraznil brez odduška polen kozarec starega vina.

»Danes se gotovo ne vrnete v mesto, gospod Rus. Prenočite kar pod mojo streho. Jutri se bo že kako spravilo vaš zrakoplov v mesto!«

»Preveč gostoljubnosti, gospod! Kako naj vam vse to povrnem?«

»Kar tiho bodite! To so malenkosti! Tu darujem še 50 K za vdove in sirote ponesrečenih zrakoplovcev. Naj bi ta prvi dar vzbudil k življenju novo društvo, čegar namen naj bi bila skrb za zapuščene svojce ponesrečenih junakov, ki hočejo obvladati zrak ter koristiti na ta način vesoljnemu človeštvu!«

V prijateljskem razgovoru je minila ura. Na dolgi kuhinjski mizi je sekal sosedov Tonček presička. Žalostnim očesom je gledal Sultan to mesarenje, spominjal se je mogoče veselih uric prežitih v družbi svojega vsakdanjega soigralca in ovohal večkrat z nekako bojaznijo cel zrakoplov, v katerem je slutil s svojim živalskim instinktom ubijalca svojega tovariša.

Pred Jazbečovo hišo se je vstavil avtomobil, iz katerega sta izstopila dva gospoda. Prvi je bil reporter dnevnika »Novo glasilo«, drugi pa fotograf za mestne časopise. Med tem, ko si je beležil reporter ves polt zrakoplovca Rusa, utise gospoda Jazbeca pri nepričakovanem prihodu zračnega gosta, njegovo navdušenje za zrakoplovstvo, njegovo darežljivost in gostoljubnost, je spravil fotograf na svoje plošče zrakoplov, Jazbečovo hi-

šo, zbrane gospode pod senčnato trto in sosedovega Tončka nad se kadečo se razmesarjeno žrtvijo.

Ne dolgo potem se je vstavila zmagaj pred ozidjem kočija, s katero se je pripeljal reporter lista »Naša doba«. Tudi ta si je spisal za svoj list vse potrebne podatke ne pozabivši celega živatopisa srečnega gostitelja. Njegove beležke niso bile tako dolge kakor beležke za »Novo glasilo«, to pa radi tega, ker je izhajala »Naša doba« samo trikrat na teden.

Ko je prinesla Brigita že tretjo steklenico na mizo, je stopical za njo nov došlec vodeč kolo z desno roko. Bil je tudi reporter, toda zaposlen pri »Čas-u«, ki je izhajal dvakrat na teden. Njegove novice so bile dokaj manjše odotic njegovih kolegov. Radovoljno sta ponavljala Rus in Jazbec cel dogodek že drugič, saj sta poznala moč listov in reporterjev in vedela, da lahko store mnogo ti-le faktori za njuno bodočo slavo. Gospod Jazbec je pa začel slutiti, da pot, ki pelje do slave, ni ravna in gladka, pač pa strma in obdana s trnjevim grmovjem, za katerimi se krivajo v kratkih presledkih radovedni reporterji.

»Vdati se je pač treba temu modernemu mučeništvu,« si je mislil gospod Jazbec in že je stal pred njim nov gost, urednik in lastnik tednika »Sobotni list«. Ker se mu ni mudilo za prihodnjo številko, je prišel kar peš. Tudi njegovo radovednost je bilo treba potolažiti in ubogi gospod Jazbec, katerega je sušilo govorjenje, je izpraznil proti svoji navadi marsikateri kozarec, dokler ga ni že pošteno čutil pod lasmi.

Solnce se je že bližalo zatonu in gospod Jazbec res ni mogel drugega storiti kakor povabiti vse gospode na večerjo in sicer na svinjsko pečenko. Naudušen je bilo treba potolažiti in ubogi gospod Jazbec, katerega je sušilo govorjenje, je izpraznil proti svoji navadi marsikateri kozarec, dokler ga ni že pošteno čutil pod lasmi.

Vse svoje kuharske talente je osredotočila Brigita v pečenko in v krompirjeve emoke in dvakrat bi ji kmalu padla »Dobra kuharica« v okusno omako. Pozno v noč so se ločili novi prijatelji od dobrodušnega gostitelja in dobrotnika, g. spoda Jazbeca, kateri je razdelil še ostale kose raztelesnega ščetinca, med svoje goste v spomin na srečno izkrcanje slavnega zrakoplovca in na njegovo prvo trofejo.

* * *

Daleč okrog ni bilo tako imenitnega, tako slavnega moža, kakoršen je postal Damijan Jazbec. Vsi časopisi od »Nove dobe« dol do »Sobotnega lista« so prinesli daljše in krajše članke o dogodku na Jazbečevem dvorišču. Vsi čitatelji so poznali natančno njegovo sliko. Ako bi pa vedeli za dobro večerjo, za dobro kapljico in za izvrstne smodke, bi lahko zavohali v teh člankih svinjino bodisi pečeno ali pa surovo, skrbno zavito v papir. Rusov izum in njegov smeli vzlet sta zatemnela pred gostoljubnostjo gospoda Jazbeca.

V najkrajšem času se je ustanovilo v bližnjem mestu društvo za podporo vdov in sirot ponesrečenih zrakoplovcev in povod k temu novemu društvu je dal s svojim velikodušnim darom gospod Jazbec, ki je bil imenovan že pri prvi seji pripravljalnega odbora častnim predsednikom. O tem so seveda poročali časopisi v tem daljših odstavkih, čim pogostejše so izhajali. Izvanredna seja starešinstva, v kateri je doletela gospoda Jazbeca radi njegovih neprecenljivih zaslug redka čast častnega občana, je pa bila popisana v vseh listih brez izjeme dobesedno.

Uresničile so se gospodu Jazbecu v primeroma kratkem času njegove želje po slavi. Vse je govorilo o njem in celo bojazljivi četrtišolec ni več pričel razgovora z gojenko višje dekliske šole z običajnim vremenom, marveč napeljal je govor koj v prvem pričetku na gospoda Jazbeca.

Vaški trgovec z mešanim blagom je koj pustil natiskati 5000 razglednic domače vaši z Rusovim zrakoplovom na desni in z Jazbečovo sliko na levi strani. Tekom enega tedna so pokupili letoviščarji iz sosednih vasij vse razglednice, poštni promet se je nakrat tako dvignil, da si je moral najeti poštar ekspeditorico.

Vse polno tujcev je hodilo gledat prostor, kjer je rešil Jazbečev presiček življenje mnogo obetajočemu zrakoplov-

cu. Radi tujcev si je naročila Brigita pri vaški šivilji na pol mestno, na pol kmečko obleko, iznebila se raznih neotesanih navad in se kar čez noč prelevila v brhko sobarico, čemur se je seveda najbolj čudil njen gospodar. Nekaj njegove slave je odpadlo namreč tudi na njegovo uslužbljenko. Slej kot prej je ta podpirala v hiši tri vogale, toda sedaj je znala svoje mišice, pridobljene pri takem podpiranju, tako srčkano pokrivati s primernimi bluzami, da je sanjal celo Jazbec že parkrat o svoji dražestni Brigiti.

Toda ne samo domači, tudi drugi listi iz cele države so objavljali brzojavke, ki so se bolj bavile z Jazbecem kot pa z Rusom, bodisi, da so odposlali domači pogosteni reporterji take novice tujim listom, bodisi da so posnemali tuji uredniki iz kolegijalnosti enostransko hvalisanje svojih kolegov. In zgodilo se je, da je dobil gospod Jazbec iz revidence pismo, v katerem ga je prosilo uredništvo svetovnoznane časopisa, ki je stal vodilnim krugom zelo blizu, naj se potruži o priliki v glavno mesto, da ga popelje urednik k visoki osebi, ki se je začela zelo zanimati za njegovo navdušenje za domačo zrakoplovstvo.

V prvem razredu brzovlaka, kakor pač pristojno slavnim in imenitnim osebam, se je peljal gospod Jazbec v glavno mesto. Poletno solnce in težka salonska obleka sta privabila precej rejenemu potniku male kapljice potu na svetleči se, rudeči obraz. Mnogo sta k temu pripomogli tudi notranja razburjenost in nervozna negotovost, katera visoka oseba išče stika z njim potom postrežljivega urednika. Mogoče kak baron, grof, knez, mogoče vojni minister, ki hoče pridobiti vodljive zrakoplove za armado, mogoče trgovinski minister, kateri smatra letalne stroje za najboljša prometna sredstva v bližnji bodočnosti, mogoče se namerava ustanoviti novo ministerstvo za zrakoplovstvo in je on poklican, da postane, da sprejme..... Ne, ne, to bi bilo preveč! Vroče je postajalo gospodu Jazbecu pri tako smelem poletu njegovih mislij in svežega zraku je primanjkovalo njegovim prsim. Odpel si je sukno in telovnik, zapustil svoj sedež, stopil na mostovž, z mostovža na stopnišče železniškega voza in izborno je vplival hladni veter, kateri mu je hladil razbeljeno glavo. Kri se mu je umirila in misli so se zopet vrnile v svoj vsakdanji tir.

Tresk, ropot, potres. — Jazbeca, stoječega na stopnišču je vzdignila mogočna sila in ga vrgla v krasni hiperboli 7 m daleč na mehki mah. Neprostovoljni njegov zrakoplov, poskus ga je tako oplašil, da je padel že onesveščen na tla.

»Gospod Jazbec! Vzdrnite se, tu imate požirek konjaka!«

»Kaj se je zgodilo? Kdo ste vi? Kje sem? Kako me poznate?«

»Preveč vprašanj naenkrat, gospod Jazbec! Jaz sem reporter »Večerne pošte«. Pred desetimi minutami je trčil vaš brzovlak ob tovorni vlak. 13 mrtvih, 18 smrtno in 8 težko ranjenih. O vsem tem sem se že sam prepričal. Edini vi ste ostali nepoškodovani. Za naš list, ki izide čez par ur v posebni izdaji, bi rad izvedel iz vaših ust nekaj podatkov, predno pridejo rešilni vozovi in zdravniška pomoč. Vas sicer osebno ne poznam, toda popis vaše osebe in vašo sliko je prinesel tudi naš list, zato sem vas pa tudi spoznal. Želite še en kozareček konjaka?«

Še precej preplašen Jazbec je povedal, kar je vedel. Vedel mnogo, pravi, zaprav nič in iz tega nič je napravil reporter pol strani dolg članek, v katerem je bila njegova oseba zopet v ospredju.

Iz bolnišnice, kamor so pripeljali gospoda Jazbeca, da si je bil popolnoma zdrav, se je rešil komaj čez dva dneva, da je mogel nadaljevati svojo pot. Ves ta čas je stal v središču javne govorice. Daroval je ob tej priliki 50 K za vdove in sirote nesrečnih žrtv železniškega prometa, stopil s tem svojim blagodušnim darom zopet na čelo dobrodelni akciji in niti o poslancu, ki je istočasno govoril celih 13 ur nepretrgoma v ljudskem parlamentu, niso poročali časopisi toliko, kolikor so poročali o Jazbecu.

Truden in izmučen ne toliko od telesnega napora, pač pa od intervjuov in sestankov z reporterji se je pripeljal gospod Jazbec pozno v noč na svoj cilj. Nastanil se je v neznatnem hotelu zraven

kolodvoru in zabičal hišniku, naj ne pušča nikogar v njegovo sobo. Jazbec je namreč začel spoznavati priznanja vredno požrtvovnost in delavnost reporterjev, ki nadkriljujejo v velikih mestih gotovo svoje kolege na deželi.

»Vendar enkrat sami!« Ta vsklik je bil tako umesten, tako prirčen, da se bi prav lahko kosal z onim vsklikom, katerega izustita novoporočenca po dolgi vožnji svojega ženitovanjskega potovanja pri vstopu v prijazno sobo velikomestnega hotela.

Se eno smodko in potem hajd — v posteljo. Na sivih oblačkih prijetno dišeče smodke so odplavale misli novega gosta na njegov dom, sukale se nekaj časa okrog Brigitte in spomin na to pridno in delavno osebo je hipno ublažil v njegovem srcu porajajoči se srd na uboge reporterje, kateri pač le izvršujejo svoje stanovske dolžnosti ne meneč se za to, se-li zdi temu ali onemu njihovo delovanje vsiljivo. Posebno pa ob času, ko ne divja po celem svetu nobena vojna, ko ni razrušil že dolgo noben potres nobenega mesta, ko ni v nobeni državi minister-ske krize, je delo reporterjev še večje hvale vredno, ker časopisi morajo iziti s polnimi stranmi ob določeni uri.

»Oprostite, gospod Jazbec, jaz sem reporter največjega tukajšnjega dnevnika in prihajam neposredno iz one-le omare, kamor sem se moral skriti, ko sem slišal vaš pogovor s hišnikom. Dovolite, da pozdravim prvi v imenu časopisja in javnosti tako imenitnega moža med gostoljubnim ozidjem našega mesta. Mnogo smo že slišali o Vas in vaše simpatije za zrakoplovbo, za železniški promet, kakor tudi vaše blago srce za vdove in sirote kažejo državljana, kakoršnega se išče za man v sedanjosti dobi skrajnega materijalizma. Za našo jutrišnjo jutranjo številko vas prosim, da mi obrazložite svoje mnenje o bodočnosti vodljivih zrakoplovov in o načinu, kako omejiti nezgode in nesreče pri železniškem prometu.«

Gospod Jazbec sam ni vedel, kaj bi storil. Njegova postrežljivost je slednjič zmagala, saj so ga nekako osupnili novi, njemu še neznani talenti velikomestnih reporterjev. Pritrjeval je raznim vprašanjem nepoklicanega gosta in bral že v mislih svoje »strokovnjaško« mnenje o prvi in o drugi točki v jutranji izdaji največjega lista v državi.

Dobre pol ure sta se razgovarjala. V prirčnih, izbranih besedah se je zahvalil slednjič reporter in pripomnil pri slovesu v opravičbo svojega prihoda, da zahteva-jo čitatelji zelo mnogo od časopisov in da je treba napeti vse sile, ker je tudi konkurenca velika, posebno od strani »Državljanov«.

Niso se še dobro zaprla vrata za odhajajočim Mayerjem, ni še dobro prižgal gospod Jazbec ugasle smodke, ko je prilezel izpod postelje neznan tujec. Niti toliko časa ni imel ubogi Jazbec, da bi poklical v prvem strahu ljudi na pomoč proti tatovom, roparjem in ubijalcem.

»Tudi meni morate oprostiti, gospod Jazbec! Tudi jaz sem slišal vaš ukaz tukajšnjemu hišniku in zlezel sem pod posteljo. Dovolite, da se predstavim: Isaak Kohn, reporter pri »Državljanu«. Proti svoji volji sem poslušal vaš prejšnji razgovor, zapomnil sem si vse, zato prosim le nekaj podatkov v izpolnilo svojih opomb. Že dve podporni društvi ste tako rekoč vi vstvarili s svojimi izdatnimi darovi. Občinstvo bo gotovo zanimalo vaše mnenje o delovanju takih prepotrebnihih društev v najbližji bodočnosti, ko bo zahteval tok časa veliko večji promet na železniškem tiru in v breztiernem zraku.«

Potrpežljivost gospoda Jazbeca ni bila brezmejna. Kri mu je že začela valoviti, bojazen, da sploh ne pride do toli zaželjenega spanja, je netila in netila ogenj in bati se je bilo, da vskipi pri takem netivu celo flegmatična kri utrjuje-nega gospoda Jazbeca.

»Veste kaj, gospod Kohn, vi ste me dovedli do izborne ideje. Vaš poklic je težaven, posebno ker se zna pripetiti v tem modernem času, da pridete pri izvrševanju svojih službenih dolžnosti do kake zelo nervozne osebe, do človeka, ki ne more zaspati radi, radi — no radi vaših službenih dolžnosti. Kaka nevarnost proti lahko takemu reporterju! Par pomoljenih reber, šop izpuljenih las, zatekel obraz, izbiti kočniki, vse to prištevam še med

najugodnejše izide takih sestankov. Sedaj pa moja ideja. Ali bi ne bilo pametno ustanoviti novo podporno društvo za vdove in sirote ponesrečenih reporterjev? Nervozni smo dandanes manj ali več vsi. Izbruhe moderne bolezni pa lahko občutijo najbolj reporterji, ne da bi sami imeli te bolezni. Saj me razumete! Izbruhi zelo nervoznih oseb so pa lahko smrtonosni za reporterje in zato treba pravčasno skrbeti za njihove vdove in sirote. In za tako prepotrebno in prekoristno društvo darujem v tem trenutku 50 K.«

»Vi blagi človek! Kako naj se vam zahvalim?«

»Nič, nič zahvale! O zahtevani stvari vam mogoče v kratkem času spišem daljši članek, ako bom imel čas, počitek in kakor hitro bom sam!« Zadnjo besedo je gospod Jazbec poudarjal precej pomenljivo.

Skrbno je zaprl sobna vrata za Kohnom. Z lučjo je posvetil previdno v omaro, pod posteljo, preiskal vse kote in se že veselil, da se je rešil iz tako nevarnega položaja, ne da bi bilo treba preliti niti najmanjše kapljice človeške krvi.

Vkljub svoji pazljivosti in opreznosti je pa prezrl kamin, ki je pričel o visoki starosti hiše. Pred davnimi leti se je grela ob plamtečem ognju v kaminu kaka patricijska rodbina. Kamin je pa že davno molčal o vseh tajnostih, katerim je bil priča v dolgih zimskih večerih.

In prav iz tega kamina je prilezel nov gospod. V zrcalu je opazil gospod Jazbec, ko si je pred njim odvezaval kravato, njegovo postavo, pustil kravato na njenem mestu, vzela klobuk, priklonil se neznanemu gospodu reporterju, potolažil ga s takojšnjim prihodom, ko odda še nujno pismo na pošto in zapustil sobo — za vedno. V pritličju je plačal sobo, hitel na kolodvor in se pol ure pozneje odpe-ljal proti svoji domovini.

Spal je celo pot, in da bi mu ne bil stopil slučajno neki agent na nogo, bi se bil peljal kar čez mejo. Imel je čudne sanje: iz svojega žepa je pocuknil na ruti kar tri reporterje, ki so se radi javnosti zelo zanimali za njegov nahod. Vzbudivši se iz teh neprijetnih sanj se je gospod Jazbec zahvalil agentu za njegovo pozornost in ga sunil spoštljivo med rebra čes, da niso njegova kurja očesa izprehajališča, po katerih se sme hoditi tudi brez dovoljenja lastnika. Sicer pa je bil že itak na cilju, kar je bilo tudi popolnoma v redu, ker drugače bi se bila izcimila gotovo še kaka pravda radi razžaljenja časti, ali bi pa moral gospod Jazbec poslušati kakih 20 slanih ogrskih dovtipov.

Minili so dnevi, minili tedni, minila jesen in mrzla zima je že vladala po širni pokrajini. Iz gorke sobe se je oziral gospod Jazbec na snežno plan.

Zelo se je izpremenil. Prej še precej rejeni trebušček se je skrčil v pasu za celih 17 cm, kar je z žalostjo dognal hišni krojač. V očeh se je nastanil nemir. Preplašeni pogledi so govorili cele knjige o zasledovanju in preganjanju od strani vnetih reporterjev. Na roki se je pa bliščal poročni prstan, Brigitni dar na dan njune poroke.

Slava Jazbečeva je bila res utemeljena, toda dal je za njo ono mirno, brezskrbno življenje, katero je živel pred prihodom zrakoplovca Rusa. O tem možu ni ves čas ničesar slišal, med tem ko je sam dobil vrhu vsega še na novo ustanovljeni red sv. Elije v znak njegovih zaslug za zrakoplovstvo.

Kaj mu je pomagala slava, kaj red sv. Elije, ko pa Brigita po poroki ni bila več taka, kakoršna je bila poprej. Molčati je moral. Ona je ukazovala. Postala je gospodinja in se kot tako tudi čutila.

»Damijan, gospod Rus bi rad s tabo govoril! Ali naj ga pustim v sobo? Ali ti je že povrnil ubitega prešička? Le glej, da ga zopet ne boš napajal in da se zopet ne priklati cela vrsta nebodijihitrea, ki nimajo drugega dela, kakor da kradejo bogu in ljudem čas in da pišejo neumnost.«

Niti odgovora ni počakala Brigita, odprla je precej nevoljno hišna vrata in poslala gospoda Rusa v Damijanovo sobo.

Dolgo časa sta se pomenkovala prijatelja. Izpraznila sta si srce, pripovedovala si svoje dogodljaje in se tolažila.

»Da, da, vi ste imeli večjo srečo. Zame se skoraj nihče ni brigal. Dvakrat sem še poskušal vzleteti, toda brez pravega uspeha. Mnogo denarja sem potrosil. Slednjič sem se obrnil na novo ustanovljeno društvo za zrakoplovce in dobil odgovor, da je odbor sicer nabral že kakih 4000 K, da mi pa ne more pomagati, ker nisem ne vdova in ne sirota po kakem ponesrečenem zrakoplovcu.«

Slučaj je hotel, da sem se peljal z istim vlakom kakor vi v glavno mesto, da dobim tu kaj podpore za nadaljevanje svojih poskusov. Bil sem med težko ranjenimi žrtvami. Desna noga stisnjena, tri rebra zlomljena, dva prsta na levi roki zmečkana. Ležal sem šest tednov v bolnišnici. Izvedel sem o vaši radodarnosti, obrnil se na novo društvo, ki mi je odgovorilo, da ima sicer že 9000 K nabrane denarja, da se pa do tedaj ni oglasila še nobena vdova in nobena sirota ponesrečenec, kar je pač umljivo, ker ni bila nobena ponesrečena oseba poročena, ponesrečenec samim nakloniti podpore pa prepoveduje namen društva.

Živetj sem moral in postal sem reporter. Težavna služba je to, plača pa odmerjena po vrsticah vposlanih novic. V tej službi se mi je pripetilo nekaj posebnega. Neka histerična dama mi je izpulila lase, opraskala me po obrazu, odgriznila mi skoraj uho, ker sem namreč imel smolo, da sem bil jaz kot peti reporter pri njej. Vrhu vsega je poklicala slugo, ki me je vrgel čez 14 stopnjice na cesto. Tolažba mi je pa vendar-le ostala, saj ste ustanovili vi tudi za reporterje prepotrebno društvo. Vprašal sem v pisarni in kaj menite, kaj se mi je odgovorilo? Isto, kar so mi povedali že pri zrakoplovnem in pozneje pri železniškem društvu. In tačas mi je bilo žal, da nisem ne vdova in ne sirota.

Sedaj sem tu! Težavno je pač za človeka, ki hoče postati slaven in — slava bi bila zame edina rešitev. Lahko bi bil že znamenit zrakoplovec z lastnim tajnikom in blagajnikom. Zakaj vendar niste ustanovili društev za ponesrečene zrakoplovce, pasažirje in za ponesrečene reporterje....?»

»Da, da, zakaj?! Toda ustanoviti bi moral še eno društvo, in to društvo bi bilo za ponesrečene samce....«

Zadnji dve besedi je izgovoril gospod Jazbec zelo tiho, ozrl se parkrat proti durim in pri tem globoko vzdihnil....

Novodošli uzorci za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami
Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
v Gorici

Tržaška ulica št. 16
(v lastni hiši).

Opozarja se gg. odje-malce, da je došla rav-nokar velika množina raznorstnih uzorcev blaga kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov naj-različnejših

za vsaki stan.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga —
— oljkega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molite, Bari in Nica

s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 123, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Ceniki jedil in pijač

— za gostilničarje —
se dobé v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček
po 20 vin. komad.

Knjigarna A. Gabršček

— GORICA —

Trgovski dom Corso Verdi 24

in v Gosposki ulici 7

sprejema naročila na vse tu-in inozemske beletristične, modne in znanstvene časopise.

Edina ugodna prilika za nakup
se nudi trgovcem, krošnjarjem in zasebnikom.
40-45 mtr različnih ostankov
za 16 kron.

Ostanki so:
Bel, močan platno za moško in žensko perilo.
Francoski celofan, bluze in čulke.
Oksford, posebno močno blago za moške srajce.
Tiskovina (temnovijanje blago) za predpasnike in obleke.
Kanvas za blazine in pernice, v moderaih barvah.
Flanel, prve vrste za moške srajce in žensko bluze.
Ostanki so dolgi 3-12 mtr, najmanjšo barijolo in brozbeno blago. Vsa ostanka je možno ugodno porabiti. — Najmanjša pošiljatev 40 do 45 mtr za 16 K proti povzetju. Dalje imamo na razpolago vašo množino
rijuh brez šiva
Rjuh so lopo zadržane, 150 cm široke ter 225 cm dolge, narejene iz pristnega platna, primerno za najleganjši Anlo. 1 k. stane 8-9 K vin. — Najmanjša pošiljatev 6 kosov proti povzetju.
Pozor! Ne primerjajte mojega blaga z drugimi konkurenčnim blagom, ker jaz razpošiljam le prvo vrsto blaga in tako denar ako in blago ne usajajo.
S. STEIN, tkalnica Pachtod (Češko).

„Dopust je bil letos pokvarjen, kaj ne, saj je bilo grozno.“
„Či motiš se, dragi prijatelj, jaz nosil sem vedno

Krošnjarji (Hansirerji)

dobijo lepo, sveže in novomodno blago, ki se zelo lahko prodaja ce-
neje pri naju, kakor če naročajo pri
nemodnih trgovinah.

Pregrad & Černetič
Gorica, Trg. Dom.

Pozor! Ponujajo se vam bo mnogo
ničvednih ponarejanj.

Zahleva naj se izrečno Globin iz
tovarne Fritz Schulz ml. akc. dr.

Jakob Šuligoj,

— urar —
c. kr. državne železnice
GORICA

Gospodska ulica št. 25

priporoča svojo veliko zalogo najfinjših
švicarskih, precizno dočih srebrnih in
zlatih in vseh drugih ur.

Budilke od kron 3— naprej.

Velika izber električnih ur za tovarno.

Cene nizke.

Za vsako popravilo se jamči 1 leto.

Na prodaj je

1 par mladih, močnih konj

za težko vožnjo.

Barve je eden črnikaste drugi pa
pramaste. Teža 5½ in 6.

Več se izve pri lastniku: **Oekoslav**
Iskar-ju v Ajdovščini.

Peter Gruden & Comp.

Komisijsko & agencijsko podjetje

Stolni trg št. 9. GORICA Piazza Duomo št. 9.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in deželi, da zastopam
sledenče tvrdke:

Zastopstvo in zaloga moka **J. Bončar**, Domžale
umetnega ledu **V. Taner**, Gorica
testenin „Pekalote“ **Znidaršič & Valenčič**, Il. Bistrica
jedilnega olja **F. & G. Miacola**, Trst
raznih likerjev **Franjo Pokory**, Zagreb
zavarovalne zadruga „Croatia“ proti požaru, Zagreb
in razna druga zastopstva.

Priporočam se cenj. rojakom in znancem za obilen obisk z obljubo,
da se bodem z največjo vniemo potrudil za točno in solidno postrežbo
z odličnim spoštovanjem udani

Peter Gruden & Comp.

V najem

oddam **o Solkanu** ali tudi prodam obširna poslopja z dvoriščem
in vrtom v sredini trga ob državni cesti, zelo ugodna **za trgovino**
z mešanim blagom, usnjem, železom ali kakim drugim predmetom.

Izkušen trgovec bi imel priliko z ozirom na bližino železniške
postaje razširiti obrt do veletrgovine in bi mu podpisani dal even-
tuelno tudi denarno podporo.

Karol Čibej,

c. kr. notar v Gorici.

Dabilo

na izredni občni zbor

Slovenskega delavskega štabnega društva
„**SVOJ DOM**“ v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo
ki se vrši

v nedeljo, dne 12. novembra 1910
ob 3. uri popoldne v ulici Sv. Antona št. 7
v prtiličju

s sledečim dnevnim redom:

1. Uravnava zadeve vodnjaka.
2. Sprememba pravil.
3. Razne pritožbe članov proti sklepom
načelstva.
4. Poročilo računskih pregledovalcev.
5. Volitev načelstva.
6. Slučajnosti.

Predloge, ki niso na dnevnem redu,
je treba pred občnim zborom načelstvu iz-
ročiti v pisni obliki.

Premierl & Jančar

Ljubljana Dunajska cesta št. 20.

Lastni izdelki oljnatih barv, lakov, firncov
in steklarskega kleja.

Velika zaloga kemičnih in rudinskih
barv. Barv za umetnike.

Vse potrebščine za slikarje in pisarje.
Točna postrežba, cene nizke.

Za obila naročila se priporočava

Premierl & Jančar

trgovina oljnatih barv na drobno in debelo

Naravno surovo maslo

vedno sveže na razpolago, 10 funtov K 7.36;
med za bolnike 10 funtov K 4.60. — Pošiljatev
za poskušnjo, in sicer pol masla pol meda
K 6.20. — Kdor naroči enkrat, ostane stalen
odjemalec.

Razpošilja **JOSEFA NAGLER**,
Plaste 21 (Avstrija).

Ivan Kravos

na Koru št. 11. **GORICA** na Koru št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga raz-
ličnih konjskih
vpreg za labko
ali pa težko
vožnjo; dalje
ima v zalogi
različne konj-
ske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kov-
čage, torbice, denarnice, listnice
itd. — Izvršuje in sprejma v
popravo različne koleselske in
kotije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Manufakturna trgovina na drobno in debelo

Hedžet & Koritnik - Gorica

vogal Corso Giuseppe Verdi šte. 5 in Via Scuole šte. 3

uljudno naznanja, da je povečala prestore

in izdatno pomnožila zalogo

z novim blagom.

Priporoča se za najmnogobrojnejši obisk.

Poživlja tok krvi,
delovanje živcev, utrjuje kožo
proti prehlajenju.

Izvrstno za umivanje glave, ust in
obraza. Izborno sredstvo proti
zobobolu.

FRANCOSKO ŽGANJE „DIANA“

Vaš zdravnik

vam priporoča francosko žganje „Diana“,
ker je prepričan o velikih prednostih
tega žganja za disinficiranje ust in
osvežujočega upliva na kožo, ki ga
povzroča dodatek Mentola. Glavna snov
franc. žganja „Diana“, je dvakrat des-
tilirano vinsko žganje.

Pri nakupu pazite na znamko. Vsaka
steklenica nosi na zamašku in na
plombi vžgano gorenjo varstveno
znamko.

Domači prijatelj

v pravem pomenu besede, je francosko
žganje „Diana“ in to vsled svoje osve-
žujoče moči, nizke cene in vsestranske
porabnosti.

CENE: 1 mala steklenica . K — 50
1 srednja „ „ „ 120
1 velika „ „ „ 240

Prodaja se v vseh trgovinah na drobno
Kjer bi se ne dobilo, naj se obrne na
„Diana“, izdelava franc. žganja družba
z. o. z. Damaj, L. Hohenstaupfeng 3.

Jesen 1910-1911 Zima

Velikanska izbér zadnjih novosti za moške in ženske obleke.

Ivančič & Kurinčič

Gorica — Gosposka ulica št 11. — Gorica

Edino domače slovensko podjetje z modnim in oblačilnim blagom kakor tudi vseh
potreščin za šivilje in krojače.

Novi dohodi

volnenega angleškega blaga za moške
obleke. — Najfinejše bele in barvane
srajce, spodnje hlače, naramnice, ovrat-
nice, ovratniki, zapestnice itd.

Vsakovrstno

žensko perilo kakor: srajce, spodnje
hlače, spodnja krila, predpasniki
itd. itd.

Velika izbér

volne, žime, perja in sploš vsega, kar
spada k posteljni opravi.

Perilo

velika izbér raznega platna in kotenine
za namizno in posteljno opravo

Največja izbér drobnih predmetov, kakor: vezenin, čipk, trakov, rokov, nogovic, svilenih šerp in okraskov za obleke, kakor tudi žametov in svile za okra-
šenje oblek. — Najnovejši in najlepši vzorci svil za bluze. — Ogromna izbéra
volnenih in bombažastih maj za zimo.

Vsakdo naj zahteva vzorce, katere dobi proti vrnitvi, poštne prosto in zastoj na dom.

Odlikovana pekarija in sladničarna

Andrej Fajt

Gorica Tekališče Frana Josipa šte. 2

Podružnica v ul. Municipio št. 2.

Sprejema naročila za vsakovrstno pecivo najfinejše vrste, pecivo za nove maše, go-
dove kolače za birmance, poroke itd. — Vsa naročila izvršuje točno in solidno po
želji naročnikov.

Ima na prodaj različno moko, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Vse po zmernih cenah.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora.
Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob
za tujece od K 120 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s te-
raso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe.
Kegljišče. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi
in pijače. — Domača in tuja vina. Budjejeviško in puntigamsko
pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna
in točna.

Cene brez konkurence.

GORICA

le v Gledališki ul. št. 14

+ M. Gál +

Kilni pasovi. — Preveze za život.
Elastične nogovice in preveze za
krčne žile. Ortopedični aparati in
razne priprave za bolnike.
Gumijaste cevi in rjuhe. Irigatorji,
termometri, raznovrstni klistirji,
zračne blazine in vsi gumijasti
predmeti.

Parfumi, mila, glavniki, ščetke za
zobe, ogledala, čevlji za deževno
vreme in nepremočljivi dežni
plošči.

Bretelle. Bretelle.

POZOR!

le v Gledališki ulici št. 14.

One dame so jako krasne,

ki se umivajo le s Pilnačkovim nedosežnim
milom

„LANOL“

ki je na prodaj po 70 vin. kos ali pa škatlja
s 3 kosi za 2 K.

To milo, ki je zakonito varovano, izdeluje
J. Pilnaček,

c. kr. dv. založnik v Kralj. Gradcu na Češkem.

LANOL se dobiva v Gorici pri sle-
dečih tvrdkah: Toroš Drobnič in drug,
Ivančič & Kurinčič, Fran Novak in na Jes-
nicah pri g. M. Šinkar.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno nazna-
njam, da sem prevzel zastopstvo tvrdke
Albin Boegan v Trstu, ki se peča z
barvanjem, pranjem in čiščenjem oblek,
raznovrstnega blaga, pregrinjaj, kožu-
hovin itd.

Za barvanje se uporabljajo le take
barve, ki so vstrajne in se dajo prati. —
Močenje sukna, čiščenje oblek in dru-
zega blaga se vrši na parno silo. —
Delo se izvršuje po najnovejšem načinu
in z največjo natančnostjo

Pranje in kodranje peres.
Cene zmerne.

Za obila naročila se toplo priporoča

Anton Jug — Gorica

ulica Valturini, šte. 3.

Varstvena znamka: „Sidro“
Bismant. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je povsod priznana kot najboljšo
sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno
80 vin., K 140 in 2— se dobi po
vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako
priljubljenega domačega zdravila, se je
posluževati le originalnih steklenic v
skatljah z našo varstveno znamko „si-
dro“, ker le tako je zagotovljeno, da
je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „zlatem jelu“ v Pragi
Isabethgasse šte. 5 nova.
Dnevno razpoložljiva.

Živinski prašek „Minerva“.

Najboljše sredstvo za držati v zdravju ovčjo in govejo živino.
Ta prašek jo odebeli, povzra kravam njih dnevno množino mleka in
opravi drisko.

ZALOGA:

LEKARNA „MINERVA“, TRST.

Je tudi na prodaj v boljših miroditelnicah. — V Gorici: Virg. Mazzoli.
Ako se ga ne dobi, naj se naroči direktno v lekarni „Minerva“ — Trst. — Velika zaloga
najboljših specialitet in zdravil.

CENA: Eden zabojček 80 vin. — 10 zabojčkov 6 K se pošilja povsod poštne prosto